



Gmina Tyczyn

Nr 1 (607)  
26.01 – 22.02.2020 r.

Cena 1,50 zł

# GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Tyczyn

Od lewej: rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego  
prof. dr. hab. Sylwester Czopek, uczeń SP w Tyczynie  
Karol Piekarz (laureat konkursu pt. „Podkarpacie  
- tutaj mieszkam”), marszałek Władysław Ortyl  
oraz ks. dr. hab. Witold Jedynak



W numerze:

- Patroni Szkoły Podstawowej w Tyczynie
- 8 grudnia szczególnym dniem dla parafii Hermanowa
- Jubileusz Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej
- Informacje ze szkół i instytucji
- Z działalności MKS Strug Tyczyn



# Promocja książki pt. „Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej – 50 lat minęło”



Prezes TMZT Elżbieta Baran podczas prelekcji o historii Towarzystwa



Zofia Domino - była prezes TMZT - opowiada o działalności TMZT



Gratulacje od dyrektor M-GOK w Tyczynie Zalii Cieślückiej-Majki



Promocji książki towarzyszył koncert Karoliny Nieckarz



Uczestnicy spotkania promocyjnego



# RADA MIEJSKA UCHWALIŁA

30 grudnia ub.r. odbyła się XVIII sesja VIII kadencji Rady Miejskiej w Tyczynie.



Radni podjęli uchwały w sprawach:

- **Określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Tyczyn w roku szkolnym 2019/2020.** W związku z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 16.10.2019 r. o zmianie ustawy Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw zmieniają zasady zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci niepełnosprawnych do szkół i placówek oświatowych, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice. Zgodnie z zapisem art. 39 a ust. 3 ww. ustawy średnią cenę jednostki paliwa w gminie określa na każdy rok szkolny rada gminy w drodze uchwały,

uwzględniając ceny jednostki paliwa w gminie. Do wyliczenia średniej ceny jednostki paliwa w gminie na rok szkolny 2019/2020 przyjęto średnie ceny paliw: oleju napędowego, benzyny i autogazu z dnia 13.12.2019 r. dla Gminy Tyczyn.

- **Zaciągnięcia zobowiązania na zadanie polegające na wykonaniu nowej nawierzchni podłogi korytarza szkolnego w budynku Szkoły Podstawowej przy ul. Pułanek 4 w Tyczynie.** W związku z planowanym wykonaniem nowej nawierzchni podłogi korytarza szkolnego na I piętrze w budynku ww. szkoły Gmina Tyczyn zaciąga zobowiązanie w wysokości 59 tys. zł. Prace remontowe zostaną wykonane w okresie ferii zimowych.
- **Wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem 2019 r.**
- **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2019 r.**

Tekst: **Joanna Włoch-Dłurzej**  
- Urząd Miejski w Tyczynie

## Relikwie św. Maksymiliana Kolbe w Hermanowej

Parafia w Hermanowej pod wezwaniem **Matki Bożej Niepokalanej** 8.12.2019 r. przeżywała uroczystości odpustowe. Z Maryją Niepokalaną Poczętą ściśle związana jest postać ojca **Maksymiliana Marii Kolbe** – drugorzędnego patrona parafii, którego nazywano „Szaleniec Niepokalanej”. Grudniowe uroczystości były wyjątkowym wydarzeniem, gdyż do kościoła parafialnego uroczystie wprowadzono relikwie św. Maksymiliana Kolbe.



Relikwiarz z relikwiami św. Maksymiliana

Do ubiegłorocznych uroczystości odpustowych parafianie przygotowywali się w sposób wyjątkowy. Jeszcze 14.08.2019 r. – w dniu, w którym wypada wspomnienie św. Maksymiliana Kolbe – grupa parafian z Hermanowej, na czele z **ks. proboszczem Wiesławem Bednarzem**, udała się w pielgrzymce do Niepokalanowa – miejsca uświęconego osobą współpatrona parafii. W tamtejszej bazylice, podczas uroczystej mszy św., koncelebrowanej przez kilkunastu kapłanów, dla naszej parafii przekazane zostały relikwie

św. Maksymiliana. Jak wspomina proboszcz parafii Hermanowa, ks. Wiesław Bednarz: „Z racji śmierci O. Maksymiliana w oświęcimskim obozie zagłady i spaleni ciała, o relikwie było bardzo trudno. Pomimo tych trudności ojcowie franciszkanie dla naszej parafii przekazali w relikwiarzu włosy św. Maksymiliana”. Autentyczność relikwii potwierdzona jest specjalnym dokumentem.

Aby poznać lepiej życie i działalność św. Maksymiliana, dzięki Stowarzyszeniu Rodzin Katolickich, przez kilka tygodni parafianie mogli wypożyczać filmy, książki i publikacje o św. Maksymilianie. Zorganizowano także specjalne spotkanie, podczas którego uczniowie Szkoły Podstawowej w Hermanowej przedstawili inscenizację pt. „Szaleniec Niepokalanej” o życiu i śmierci św. Maksymiliana. Organizatorzy byli bardzo zaskoczeni frekwencją, gdyż dolna sala w hermanowskim kościele z trudem pomieściła wszystkich przybyłych gości. Podczas spotkania wysłuchano wzruszającego świadectwa jednego z parafian, który św. Maksymilianowi Kolbe zawdzięcza ocalenie życia po wypadku, oraz obejrzano prezentację o świadectwach obecności o. Kolbe w parafii Hermanowa.



Przedstawienie „Szaleniec Niepokalanej” w wykonaniu uczniów SP w Hermanowej

Bezpośrednim przygotowaniem do uroczystego wprowadzenia relikwii były rekolekcje, które prowadził franciszkanin **o. Konrad Kapuściński**. W czasie nauk ukazywał on postać św. Maksymiliana i jego ścisły

ciąg dalszy na str. 4



związek z Maryją Niepokalaną. Rekolekcjonista nakreślał drogę, jaką w dzisiejszych czasach, za wzorem św. Maksymiliana, można przełamywać wszelkie trudności, a przez to być szczęśliwym i dążyć do świętości.

Sama uroczystość odpustowa, podczas której oficjalnie wprowadzono relikwie patrona św. Maksymiliana Kolbe do kościoła w Hermanowej, zgromadziła liczne grono parafian. Mszy św. przewodniczył rekolekcjonista **o. Konrad Kapuściński**. Koncelebrowali **ks. Stanisław Curzytek**, były proboszcz w Górkach koło Brzozowa, oraz **ks. proboszcz Wiesław Bednarz**.

Kościół zachęca wszystkich do tego, by wzywać wstawiennictwa świętych i błogosławionych oraz zwracać się do nich z prośbą o dobra duchowe od samego Boga. Relikwie wspomagają wiernych we wzywaniu świętych i ufny powierzeniu się ich miłości.

Obecność w Hermanowej części świętego, który jest wzorem pokory, pracowitości, modlitwy i bezgranicznego oddania Maryi ma przypominać i wskazywać na wartości, jakimi dzisiejszy człowiek powinien się kierować.

Tekst: **Sławomir Wojtowicz**

## Spotkanie opłatkowe Stowarzyszenia Trzeźwościowego „Wyzwolenie” w Tyczynie

4 stycznia br. członkowie stowarzyszenia wraz z gośćmi uczestniczyli w comiesięcznym różańcu w intencji trzeźwości parafii i naszej ojczyzny, a później we mszy św. w kościele parafialnym w Tyczynie. Spotkanie opłatkowe odbyło się w Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej. Uświetnił je występ scholi C-mol Duszpasterstwa Trzeźwości przy kościele pw. św. Królowej Jadwigi z Rzeszowa.

Spotkanie rozpoczął przewodniczący ST „Wyzwolenie” **Tadeusz Keina**, który przywitał zaproszonych gości: **ks. proboszcza Mariana Czenczka**, **ks. Łukasza Ślęczkę** (opiekuna stowarzyszenia) oraz burmistrza Tyczyna **Janusza Skotnickiego**, przedstawił historię powstania stowarzyszenia i swoje świadectwo trzeźwego życia. Po nim głos zabrał ks. proboszcz, który życzył obecnym błogosławieństwa Bożego na Nowy Rok oraz pobłogosławił opłatki. Następnie życzenia wytrwałości i sukcesów na trzeźwej drodze złożył obecny burmistrz Tyczyna.

Na spotkaniu obecny był również diecezjalny duszpasterz trzeźwości **ks. Grzegorz Kot**, który przypomniał o zamierzeniach duszpasterstwa w najbliższej przyszłości. W spotkaniu uczestniczyli także: prezes Stowarzyszenia „Wolność i Miłość” **Stanisław Drzał** wraz małżonką, koledzy z grupy AA „Barka” z Błędowej Tyczyńskiej, przyjaciele z Rzeszowa oraz innych okolicznych miejscowości.

Podczas spotkania świętowaliśmy także 4. rocznicę trzeźwości przyjaciela z ST - **Waldemara**, który otrzymał od T. Keiny upominek (figurkę Matki Bożej Fatimskiej) wraz z życzeniami dalszego trzeźwego życia, a od kolegów z „Barki” – medal 4. rocznicy abstynencji. Głosy zabrali także jubilat i goście, dając krótkie świadectwa swojego życia, w których podkreślali, że najważniejszą rolę w trzeźwieniu pełni Pan Bóg oraz drugi człowiek.

Serdecznie dziękuję Burmistrzowi Tyczyna za obecność na spotkaniu oraz Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Tyczynie za udostępnienie sali w CDKIIT. Podziękowania składam także koleżankom ze stowarzyszenia za przygotowanie wigilijnych potraw i słodkości. Dziękuję również gościom za przybycie i miłą atmosferę oraz członkom Stowarzyszenia za zaangażowanie w organizację tego wieczoru.

Jeśli masz problem z alkoholem, **zapraszamy na spotkania członków ST „Wyzwolenie” w każdą sobotę o godz. 19.00 (budynek wikarówki obok kościoła)**, by porozmawiać o trzeźwości. Trzeźwość to prawdziwa wolność!

Tekst: **Tadeusz Keina**  
- przewodniczący ST „Wyzwolenie”



W spotkaniu uczestniczył m.in. diecezjalny duszpasterz trzeźwości ks. Grzegorz Kot

**Panu Prezesowi  
Zbigniewowi Możdzeniowi**

wyrazy głębokiego współczucia  
z powodu śmierci



**MAMY**

składają: **pracownicy PS „Eko Strug Bis”**

**Panu Prezesowi  
Zbigniewowi Możdzeniowi**

wyrazy szczerego żalu  
z powodu śmierci



**MAMY**

składają: **burmistrz Tyczyna, przewodniczący  
Rady Miejskiej, radni  
oraz pracownicy Urzędu Miejskiego**



*Składamy z serca płynące podziękowania wszystkim Gospodarzom, którzy z wielką serdecznością przyjmowali Grupę Kolędniczą z Hermanowej w swoich domach.*

*W tym roku odwiedziliśmy Gospodarzy z Hermanowej i innych miejscowości Gminy Tyczyn oraz z: Nosówki, Krasnego, Rzeszowa, Przybyszówki, Strażowa i Bzianki. Zebrane ofiary przeznaczone zostały na cele charytatywne dla chorych potrzebujących.*

**Grupa Kolędnicza z Hermanowej**



## 50 lat minęło... Promocja książki TMZT

20 grudnia ub.r. odbyła się promocja książki pt. „Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej – 50 lat minęło” oraz płyty „Tak w Tyczynie muzyka grała 50 lat temu”. Spotkanie rozpoczęła prelekcja prezes TMZT **Elżbiety Baran**, która przedstawiła krótką historię towarzystwa oraz działań, jakie były podejmowane przez jego prezesów na przestrzeni 50 lat.

Podczas promocji uczestnicy mogli obejrzeć również wybrane fotografie, wyświetlane podczas prelek-

cji, o których opowiadała **Zofia Domino**. Wydarzeniu towarzyszył koncert w wykonaniu laureatki Złotej Różki Festiwalu im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie **Karoliny Nieckarz**.

Dziękujemy wszystkim przybyłym gościom i członkom TMZT za ich obecność, a Towarzystwu Miłośników Ziemi Tyczyńskiej gratulujemy złotego jubileuszu.

### Historia TMZT w pigułce

Jesienią 1966 r. grupa społeczników tyczyńskich, przygotowując się do obchodów 600-lecia założenia miasta Tyczyna, postanowiła powołać **Koło Miłośników Historii Tyczyna**, by zjednoczyć siły przy organizacji obchodów tego wydarzenia i podkreślić jego wartość. Pierwszym prezesem koła został **Józef Prokop**, który pełnił tę funkcję do 1977 r. Zgodnie z zamierzeniami powołania KMHT, głównym jego celem były przygotowywanie do jubileuszu, wydanie księgi pamiątkowej dotyczącej historii miasta, zorganizowanie sesji popularno-naukowej oraz otwarcie Izby Pamiątek. Prezes ówczesnego KMHT był również przewodniczącym Komitetu Budowy Domu Kultury, co zaowocowało ścisłą współpracą koła z ośrodkiem kultury. W późniejszych latach wznowiono działalność teatru amatorskiego.

Kolejnym prezesem został **Bolesław Piotrowski**, który piastował to stanowisko od 1977 do 1981 r. To w tym czasie zmieniono nazwę koła na **Towarzystwo Miłośników Regionu Tyczyna**. Celem jego działalności było wtedy skupienie się na historii i kulturze regionu, zwracano także uwagę na dbanie o zabytki, gromadzono dokumenty z życia społecznego miasta, popularyzowano dorobek naukowy i społeczny, zbierano materiały dotyczące zwyczajów, obrzędów (pieśni ludowe i opisy regionalnego folkloru zapisywano na taśmach magnetofonowych). Koło przyczyniało się również do organizacji imprez takich jak Dni Tyczyna, jubileuszu Koła Gospodyń Wiejskich czy też obchodów 100. rocznicy urodzin **gen. Władysława Sikorskiego**.

W latach 1981-1992 funkcję prezesa TMRT pełnił **Antoni Mikrut**. W czasie jego 10-letniej kadencji udało się wyremontować salę „Sokoła”, w której 17.01.1985 r. otwarto Muzeum Regionalne, gdzie gromadzono pamiątki, zabytkowe przedmioty, dokumenty, książki, wyroby rzemieślnicze oraz przedmioty dawnego wyposażenia domów. 9 maja 1984 r. odsłonięto ufundowaną przez towarzystwo tablicę pamiątkową poświęconą rozstrzelanym przez okupanta podczas pacyfikacji Tyczyna 18.06.1943 r.: **Czesławowi Habajowi** i **Franciszkowi Delikatowi** z Borku Starego oraz **Pawłowi Krzanowskiemu** z Hermanowej. Podejmowano także działania mające na celu ocalenie wielu elementów historii regionu. Organizowano prelekcje poświęcone dziejom miasta i postaciom związanym z Tyczynem. Dzięki A. Mikrutowi w 1988 r. została wpisana do rejestru zabytków „Kuczka”, czyli oryginalny zabytek dawnej kultury żydowskiej z 1912 r.

W 1992 r., podczas zebrania członków towarzystwa, na nowego prezesa wybrano **Annę Kowalczyk**. Głównym zadaniem TMRT stały się wówczas opieka nad Muzeum Regionalnym oraz poszerzenie jego zbiorów. W 625. rocznicę (1993 r.) założenia miasta Tyczyna zorganizowano sesję popularnonaukową. Oprócz pełnienia funkcji prezesa A. Kowalczyk była również redaktorem naczelnym i kolporterem „Głosu Tyczyna”.

W 2003 r., po kilkuletniej przerwie, Towarzystwo wznowiło działalność pod nową nazwą: **Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej**. Jego prezesem został wówczas **Jerzy Fąfara**. W ramach działalności i współpracy z M-GOK w Tyczynie organizowano wystawy obrazów, zrealizowano także dwa projekty: „Klub młodego dziennikarza” i „Reflek-

ciąg dalszy na str. 6

torem w mrok”. Zorganizowano również imprezę plenerową pt. „Tu wszędzie jest moja ojczyzna”. We współpracy z Miejską i Gminną Biblioteką Publiczną w Tyczynie oraz szkołami gminy Tyczyn organizowano spacerki po Tyczynie oraz wycieczki po Ziemi Tyczyńskiej dla dzieci i młodzieży.

W latach 2011-2015 prezesem TMZT została **Zofia Domino**, która określiła misję towarzystwa słowami: „Uczyć młode pokolenie znać i kochać wielką przeszłość Ojczyzny dla zbudowania jej przyszłości”. Celem działalności TMZT było: rozpowszechnianie wiedzy o tradycjach i historii Ziemi Tyczyńskiej, podejmowanie inicjatyw zmierzających do zachowania dziedzictwa kulturowego, oddziaływanie na rozwój kultury i oświaty, wspieranie twórczości literackiej, plastycznej i muzycznej oraz kształtowanie lokalnego patriotyzmu.

14 stycznia 2012 r. po raz pierwszy zorganizowano w Tyczynie obchody Dni Judaizmu pod hasłem „Mnie ta ziemia od innych droższa”. W tym samym roku odbyły się uroczystości z okazji 644-lecia założenia miasta Tyczyna i 45-lecie TMZT. W trakcie trwania kadencji **Zofii Domino** towarzystwo było współorganizatorem Europejskich Dni Dziedzictwa, wystaw fotograficznych, konkursów historycznych i plastycznych. Zainicjowano także organizację konkursu dla uczniów szkół gminy Tyczyn pt. „Piękno Naszej Ziemi Tyczyńskiej”. Działalność TMZT związana była również z obchodami rocznic: 645-lecia założenia miasta Tyczyna oraz 150-lecia wybuchu Powstania Styczniowego, a także obchodów 30. rocznicy śmierci **ks. Stanisława Bąka**. W rocznicę wywózki Polaków z Kresów Rzeczypospolitej na Syberię zorganizowano przy współpracy z M-GOK i CDKiIT projekcję filmu pt. „Syberia polska”. Dzięki współpracy z Muzeum Historii Żydów Polskich „Polin” Tyczyn odwiedziło „Muzeum na kółkach”, w którym uczestnicy mogli poznać historię i kulturę społeczności żydowskiej. W 100-lecie Czynu Niepodległościowego, z inicjatywy prezes **Zofii Domino**, została odsłonięta tablica na budynku Szkoły Podstawowej w Hermanowej upamiętniająca mieszkańców, którzy wstąpili do Związku Strzeleckiego w Rzeszowie, by walczyć o niepodległość Polski. Organizowano także „Wieczory Kolęd”, spotkania z młodymi podróżnikami, uroczystości z okazji 120-lecia ruchu ludowego na Ziemi Tyczyńskiej oraz lekcje historii dla uczniów.

W 2016 r. prezesem TMZT została **Elżbieta Baran**. Realizując zadanie „kształtowania patriotyzmu wśród młodzieży”, włączono się w organizację 1050. rocznicy Chrztu Polski, ogłoszono konkurs plastyczny dla uczniów ze szkół

gminy Tyczyn pt. „Chrzest Polski w dziecięcej wyobraźni” oraz konkurs wiedzy historycznej pt. „Polska Piastów – Chrzest Polski”. Z tej okazji zorganizowano również wycieczki do miejsc związanych z pierwszymi Piastami. TMZT było także współorganizatorem II Kongresu Stowarzyszeń Regionalnych woj. podkarpackiego. W tym okresie kontynuowano organizację i współorganizację: konkursu „Piękno Naszej Ziemi Tyczyńskiej”, Europejskich Dni Dziedzictwa, Dni Pamięci o ofiarach Holokaustu oraz wystaw i wernisaży, a także wycieczek. W dalszym ciągu pokazywano piękno Ziemi Tyczyńskiej uczniom i turystom. Towarzystwo włączyło się także w organizację przyjęcia francuskiej młodzieży, która przyjechała do Polski na Światowe Dni Młodzieży. Z tej okazji wydano foldery w języku francuskim opisujące miejsca i obiekty, które warto zwiedzić w Tyczynie.

W 2016 r., w czasie świąt Bożego Narodzenia, zorganizowano koncert **Ryszarda i Roberta Cieślów**, który odbył się w kościele parafialnym w Tyczynie. Niezwykłym wydarzeniem, którego organizacją zajęło się TMZT, było spotkanie absolwentów Szkoły Podstawowej w Tyczynie pt. „Dawnych wspomnień czar” oraz wernisaż wystawy archiwalnych zdjęć klasowych pt. „Nasza klasa - wspomnienia ze szkolnej ławy”. Obchodom towarzyszącym rocznicy wyzwolenia obozu Auschwitz towarzyszył „Wieczór przy szabasowych świecach”, podczas którego uczestnicy poznali historię tyczyńskiej gminy żydowskiej. Podczas wieczoru można było również wsłuchać się w pieśni żydowskie oraz wiersze **Mieczysława Skotnickiego** w wykonaniu artystów.

Rok 2018 był rokiem jubileuszowym dla naszego miasta, gdyż obchodziliśmy 650-lecie Tyczyna. Z tej okazji TMZT zorganizowało wykłady, konkursy (plastyczny, literacki, multimedialny) nawiązujące do historii Tyczyna, jego zabytków i zasłużonych mieszkańców oraz koncerty wybitnych artystów. Jednym z takich wydarzeń był wernisaż malarstwa poplenerowego pt. „Wokół Tyczyńskiego Wzgórza”, podczas którego autorzy prezentowali pejzaże i zabytki Ziemi Tyczyńskiej. Ważnym wydarzeniem było otwarcie wystawy w CDKiIT pt. „Poszli gdy Ojczyzna wzywała” przedstawiającej zdjęcia i pamiątki rodzinne pozostałe po żołnierzach wywodzących się z Tyczyna i okolic.

2019 rok zakończył kadencję prezes **Elżbiety Baran**, stąd pomysł na wydanie książki będącej podsumowaniem 50-letniej działalności Towarzystwa Miłośników Ziemi Tyczyńskiej.

Zainteresowanych szczegółową historią TMZT odsyłamy do wydawnictwa E. Baran i Z. Domino.

Tekst: **Natalia Krawiec**

**Panu Prezesowi  
Zbigniewowi Możdzeniowi**

najszczerze kondolencje  
z powodu śmierci



**MAMY**

składają:  
**pracownicy PGK „Eko-Strug” Sp. z o.o.**

**Pani Prezes Elżbiecie Baran**

wyrazy szczerego współczucia  
z powodu śmierci



**MAMY**

składają:  
**członkowie Towarzystwa  
Miłośników Ziemi Tyczyńskiej**



## Święto Patronów w Szkole Podstawowej w Tyczynie

*W czasie, kiedy coraz popularniejszy staje się relatywizm poglądów oraz dochodzi do upadku kolejnych autorytetów, współczesna szkoła staje przed niezwykle trudnym zadaniem ochrony i pielęgnowania pamięci o osobach ważnych dla narodu polskiego. Osobach stanowiących budujące przykłady dla innych. Jednym ze sposobów realizacji tego zadania jest przekazywanie społeczeństwu rzetelnej wiedzy i kultywowanie pamięci o patronach.*

13 grudnia ub.r. nasza szkoła obchodziła wyjątkowe uroczystości - świętowaliśmy Dzień Patrona **Stanisława Staszica** - wielkiego Polaka zasłużonego dla Ojczyzny, a szczególnie dla oświaty. Naszej społeczności szkolnej patronuje także **św. Jan Paweł II**, a w tym dniu tyczyńska parafia przeżywała peregrynację obrazu i relikwii tego wyjątkowego świętego. Obchody rozpoczęła msza św. w kościele parafialnym, którą odprawił **ks. proboszcz Marian Czenczek**, a kazanie wygłosił **ks. Mateusz Juszczyk**. Wszyscy uczestnicy eucharystii otrzymali specjalne błogosławieństwo i mieli możliwość ucałowania relikwii św. Jana Pawła II.

Dalsza część uroczystości odbywała się w szkole. Rozpoczęło ją wprowadzenie sztandaru, odśpiewanie hymnu szkoły oraz okolicznościowe przemówienie dyrektora szkoły **Zofii Międlar-Mruk**. Uroczystość zgromadziła rodziców, emerytowanych nauczycieli, całą społeczność uczniowską oraz licznie zaproszonych gości. Po części oficjalnej przedstawiono program słowno-muzyczny „Nasz Patron - Stanisław Staszic” (według scenariusza **Adama Jańca**), który zabrał publiczność w niezwykłą podróż w czasie. Przeniósł widzów do okresu przełomu XVIII i XIX wieku, w czasie, kiedy żył i tworzył Stanisław Staszic, którego mottem życiowym stały się słowa „być narodowi użytecznym” oraz „*Ten postępuje najlepiej, kto przez ciąg swojego życia poprawi los, poprawi szczęśliwość innych*”. Występowi młodych aktorów i recytatorów towarzyszyły piosenki patriotyczne w wykonaniu chóru szkolnego pod dyrekcją **Diany Hałoń**. Całość zwieńczył pięknie i dostojnie zatańczony przez młodzież z klasy VI d polonez według choreografii **Jolanty Magdy**.

Obchody Święta Patronów Szkoły były doskonałą okazją do podziękowań i gratulacji uczniom, rodzicom i nauczycielom, którzy włączają się w wiele akcji charytatywnych. Staramy się przekazywać i uczyć od najmłodszych lat myśli wielkiego Polaka Św. Jana Pawła II i wprowadzać czynem Jego nauczanie: „*Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada, lecz przez to, kim jest; nie przez to, co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi*”.

Szczególnie przed świętami staramy się dzielić dobrem z innymi. Przeprowadziliśmy m.in. akcje: „**Mam marzenie**” (zbiórka darów dla chorych dzieci w szpitalach – koordynator D. Jakubowicz), „**I Ty możesz zostać św. Mikołajem**”, „**Nakręć się na pomaganie**” (zbiórka darów dla Podkarpackiego Hospicjum dla Dzieci, koordynatorzy: A. Pondo, K. Jóźwiak), **Akcja Znicz, Światełko dla Cmentarza Łyczakowskiego** (koordynator M. Skowron), „**Tak, pomagam**” – zbiórka żywności Caritas (koordynator M. Nowosiad), **Kwesty na rzecz osób potrzebujących** organizowana przez Towarzystwo Pomocy im św. Brata Alberta (koordynatorzy: A. Domino, B. Prędką, M. Skowron).

Na koniec szkolnych uroczystości zostały wręczone nagrody i dyplomy laureatom konkursu „Amnesty International” organizowanego przez Uniwersytet Rzeszowski. Odebrali je następujący uczniowie: **Maja Błażejowska i Łucja Czeranowska** (kl. IIIc), **Bartłomiej Drozd** (kl. VIc), **Rafał Gutkowski** (kl. VIIa) oraz **Aleksandra Kotula i Mikołaj Piotrowski** (kl. VIIIa).

Tekst: **Zofia Międlar-Mruk** - dyrektor SP w Tyczynie

## Karol Piekarz drugi w województwie!

19 grudnia ub.r. w Sali Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego odbyła się uroczysta gala podsumowująca kolejną edycję wojewódzkiego konkursu pt. „**Podkarpacie - tutaj mieszkam. 20 lat województwa podkarpackiego. Nasze osiągnięcia i wyzwania**”. Jego inicjatorem i głównym organizatorem są Instytut Nauk Socjologicznych Uniwersytetu Rzeszowskiego i Urząd Marszałkowski we współpracy z Kuratorium Oświaty oraz Podkarpackim Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie.

W tym roku adresatami konkursu byli uczniowie szkół podstawowych, średnich oraz studenci uczelni wyższych z terenu województwa. Uczestnicy rywalizacji mogli napisać pamiętnik, blog, wiersz lub inny utwór literacki albo wykonać komiks, poster, fotografię, cykl fotografii, prezentację multimedialną czy też film, które stanowiłyby refleksje autorów na temat sukcesów, osiągnięć i wyzwań związanych z dwiema minionymi dekadami województwa podkarpackiego. Nadesłane prace oceniało powołane przez organizatorów jury. W jego skład weszli m.in.: **ks. dr hab. Witold Jedynak, prof. UR** oraz dyrektor INS **dr Mieczysław Janowski**.

Niezwykle miło nam poinformować, że w gronie laureatów konkursu znalazł się **Karol Piekarz z klasy VIa Szkoły Podstawowej w Tyczynie**, który zajął

**II miejsce** w rywalizacji. Jego wiersz pt. „Piękne Podkarpacie” został doceniony przez członków jury i Karol w czasie uroczystej gali z rąk marszałka województwa podkarpackiego **Władysława Ortyła**, rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego **prof. dr. hab. Sylwestra Czopka** oraz **ks. dr. hab. Witolda Jedynaka prof. UR** odebrał dyplom oraz nagrody rzeczowe.

Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Tekst: **Adam Janiec** – nauczyciel SP w Tyczynie

**Pani Elżbiecie Baran**

wyrazy głębokiego żalu  
z powodu śmierci



**MAMY**

składają: **burmistrz Tyczyna,  
przewodniczący Rady Miejskiej,  
radni oraz pracownicy Urzędu Miejskiego**

## „Malarstwo” Haliny Rogozińskiej

16 listopada ub.r. w Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie odbył się wernisaż malarstwa **Haliny Rogozińskiej**, podczas którego mogliśmy także wysłuchać koncertu **Natalii Szott i Tomasza Jachyma**. Wydarzenie to wpisywało się w obchody Dnia Niepodległości w naszej gminie.

Pani Halina, urodzona w Kolbuszowej, ukończyła Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Sędziszowie Młp. Zawodowo nigdy nie zajmowała się sztuką, za to sporadycznie i amatorsko próbowała powracać do malarstwa. Dopiero po 30 latach powróciła do systematycznego malowania. Od 2008 r. wraz z przyjaciółkami tworzy prywatne koło miłośników malarstwa, w którym co czwartek maluje. Większość jej prac to pejzaż, martwa i żywa natura, artystka nieśmiało próbuje też portretu. W malarstwie stara się być realistyczna – próbuje „walki” ze światłem i kolorem. Wraz z przyjaciółmi uczestniczy w plenerach organizowanych przez dr **Joannę Trzczińską**.



Wydarzeniem towarzyszącym wernisażowi był koncert Natalii Szott i Tomasza Jachyma

Natalia Szott jest wokalistką, która łączy swoje dwie największe pasje: rehabilitację i muzykę. Podczas koncertu artystka odbyła wraz z gośćmi muzyczną podróż, a towarzyszył jej Tomasz Jachym – pianista, aranżer, muzyk sesyjny odnajdujący się w wielu stylach muzycznych. Duet ten spotkał się przy tworzeniu debiutanckiej płyty „A Gdyby”, która miała premierę w październiku 2018 r. To muzyczne spotkanie było nostalgiczną podróżą do dzieciństwa, korzeni, ojczyzny, tego, co najważniejsze...

Wszystkim tak licznie przybyłym gościom dziękuję za obecność. Szczególne podziękowania składam **Halinie Rogozińskiej** i jej mężowi oraz **Janowi Pastule** - za zaangażowanie i pomoc w przygotowaniu wystawy – a także **Natalii Szott i Tomaszowi Jachymowi** za magiczną muzyczną podróż, pełną wzruszeń i przemyśleń.

Serdecznie zapraszamy wszystkich do obejrzenia wystawy malarstwa goszczącej w CDKiIT w Tyczynie.

Tekst: **Natalia Krawiec**



Od lewej: dyrektor M-GOK Zakia Cieślicka-Majka, Natalia Krawiec, Jan Pastuła, Halina Rogozińska

### Pani Elżbiecie Baran



wyrazy szczerego żalu  
z powodu śmierci

**MAMY**

składają: **dyrekcja i pracownicy MiG BP  
w Tyczynie**

### Pani Elżbiecie Baran



wyrazy głębokiego współczucia  
z powodu śmierci

**MAMY**

składają: **dyrekcja i pracownicy M-GOK  
w Tyczynie**

„Ci, których kochamy, nie umierają nigdy,  
bo miłość to nieśmiertelność”

### Pani Elżbiecie Baran



najszczerze wyrazy współczucia,  
wsparcia i otuchy z powodu śmierci

**MAMY**

składają: **dyrektor oraz czynni  
i emerytowani nauczyciele i pracownicy  
Szkoły Podstawowej w Tyczynie**

### Przyjaciołom, Sąsiadom i Znajomym

serdecznie dziękuję  
za uczestniczenie we Mszy św. pogrzebowej,  
odprowadzenie na miejsce wiecznego spoczynku  
i złożone ofiary za duszę mojej Mamy

**śp. Marii Kaplity.**



**Elżbieta Baran**



Centrum Promocji Dziedzictwa Kulturowego



serdecznie zaprasza  
na spotkanie z podróżnikiem

**JACKIEM JASIŃSKIM**

*„W cieniu Jedwabnego Szlaku – konno po  
bezdrożach Kaukazu, Iranu i Azji Centralnej”*

**31 stycznia 2020 r., godz. 18.00**

Centrum Promocji  
Dziedzictwa Kulturowego w Tyczynie



Centrum Promocji  
Dziedzictwa Kulturowego  
ul. Rynek 24, 34-020 Tyczyn

**Jacek Jasiński** – rocznik '73, z wykształcenia architekt i archeolog, z zamiłowania koniarz i podróżnik. Od lat, czasem samotnie a czasem z żoną i dziećmi, włóczy się bocznymi drogami wielu krajów Europy i Azji, szczególnie po krajach leżących w zasięgu kultury Jedwabnego Szlaku. Hoduje konie rasy kabardyńskiej, którym poświęca każdą wolną chwilę między zagranicznymi podróżami, odkrywając na ich grzbietach uroki Jury Krakowsko-Częstochowskiej i innych pięknych rejonów Polski.

**Na spotkanie zaprasza nas sam podróżnik:**

*Jedwabny Szlak... Kiedy zetknąłem się z nim pierwszy raz? Nie pamiętam, zapewne w podstawówce na lekcjach historii, a może geografii. Nie ważne, dawno. To słowo od zawsze, od kiedy sięgam pamięcią wywołuje we mnie niepoohamowany niepokój, pragnienie rzucenia w diabły wygodnego życia i włóczenia się.*

*Droga wiodąca przez setki kilometrów pustyń, bezdroży, niebotycznych gór, prastarych miast, kwitnących oaz.*

*Wschód...Kaukaz, Persja, Azja Centralna... Gruzja, Armenia, Azerbejdżan, Iran, Uzbekistan, Kirgizja, Kazachstan. Nie pamiętam ile wypraw zorganizowałem tam od czasu, kiedy pierwszy raz wyjechałem autostopem w podróż w kierunku Indii.*

*Prezentacja, którą przedstawię, będzie zaledwie ułamkiem wspomnień z moich wypraw – głównie konnych, ale także pieszych, autostopowych i 4x4 po krajach położonych w cieniu Jedwabnego Szlaku. Serdecznie zapraszam...*



W czwartek **27 lutego 2020 r. o godz. 17.00**  
w **Centrum Dziedzictwa Kulturowego  
i Informacji Turystycznej w Tyczynie**

odbędzie się wernisaż wystawy prac

**KAMIŁA JAROSHA**

- fotografa artysty, instruktora warsztatów fotograficznych w M-GOK w Tyczynie

pt. **„Kamil Jarosh – portret. Im więcej, tym mniej”**



Kamil Jarosh - rocznik 1990, urodzony w Rzeszowie, z wykształcenia inż. architekt, z zamiłowania, pasji i zawodu fotograf - portrecista - dokumentalista, uczestnik wielu wystaw zbiorowych w kraju.

„Jaroshka” to akronim i pseudonim, który powstał przez połączenie nazwiska oraz dwóch pierwszych liter jego imienia. Jaroshka - Fotografia Artystyczna to przede wszystkim fotografia prawdziwa, szczerą, naturalną i ponadczasową. Znakiem rozpoznawczym są minimalistyczne studyjne portrety w czerni i bieli.

Początki działalności artysty sięgają roku 2008 r., kiedy to Jarosh postawił pierwsze kroki w stronę fotografii komercyjnej. Zamiłowanie do portretu i fotografii analogowej zrodziło wiele prac, które można obejrzeć na witrynie artysty: [www.jaroshka.com](http://www.jaroshka.com).

Podczas wernisażu będzie możliwość zapisania się na kolejny semestr warsztatów.

Serdecznie zapraszamy.



# XII OBCHODY MIEDZYNARODOWYCH DNI PAMIĘCI O OFIARACH HOLOKAUSTU W TYCZYNIE

**30.01.2020r. (czwartek)**

**Godz. 10:00**



- Zapalenie zniczy na Cmentarzu Żydowskim w Tyczynie (ul. Parkowa 1)
- „Śladami tyczyńskich Żydów”, spacer tematyczny
- Zapalenie zniczy na grobach tyczyńskich „Sprawiedliwych wśród Narodów Świata” (Cmentarz w Tyczynie, ul. Miciewicza 39)
- Spotkanie z Ocalonymi „Dlaczego przyjeżdżam na Podkarpacie i uczestniczę w Obchodach Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu?”

**Godz. 17:00**

**Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie,  
ul. Grunwaldzka 29**

- „Wspomnienie o tyczyńskich Żydach” - prelekcja Zofii Domino
- „Synagoga w Tyczynie” - prelekcja Macieja Terczyńskiego
- „Sprawiedliwi wśród Narodów Świata”. Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej w Małopolsce w latach 1939 - 1945 - wernisaż wystawy
- Wystawa judaików ze zbiorów Jerzego Soleckiego
- Koncert muzyki żydowskiej. Dariusz Kot - akordeon, Mateusz Chmiel - klarnet

## **Patronat:**

Burmistrz Tyczyna Janusz Skotnicki  
Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl

## **Organizatorzy:**

Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej  
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie  
Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie  
Szkoła Podstawowa im. Stanisława Staszica w Tyczynie  
Fundacja Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego  
Podkarpackie Kuratorium Oświaty  
Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli  
Wspólnota Drzewo Oliwne  
Zakład Historii i Kultury Żydów w Instytucie Historii  
Uniwersytetu Rzeszowskiego  
Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie  
Zespół Szkół w Tyczynie





## „Ale w koło jest wesoło” Integracja dzieci niepełnosprawnych



Celem projektu, który był realizowany od 5.07 do 1.12.2019 r., było zwiększenie integracji społecznej osób niepełnosprawnych poprzez wspieranie działalności na rzecz dostępu tych osób do usług kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych.

W projekcie, współfinansowanym przez **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie**, wzięło udział 33 dzieci niepełnosprawnych (wraz z opie-



Robimy lizaki z karmelu

kunami) w wieku do 18 lat z woj. podkarpackiego. Beneficjenci projektu uczestniczyli w trzech blokach tematycznych. W lipcu zorganizowano dla dzieci czterodniowe warsztaty motywacyjno-instruktażowe w **Ulanowie**, podczas których mali uczestnicy wzięli także udział w Świącie Flisaków i w Dniach Ulanowa.



Jedna z prac plastycznych, która powstała podczas zajęć warsztatowych

Podczas tego pobytu odbyła się także wycieczka do **Rudnika nad Saniem**. Podobne warsztaty miały miejsce w sierpniu w **Chotowej**. Dzieci malowały techniką artimento, wykonywały lizaki z karmelu, zwierzęta z filcu i dekoracje z surowców podlegających recyklingowi. Na przełomie listopada i grudnia zorganizowano wyjazd do **Ustrzyk Dolnych – Jasienia**, gdzie atrakcjami był m.in. pobyt na basenach, warsztaty plastyczne oraz zabawa andrzejkowa.

Tekst: **Renata Połaniecka** – koordynator projektu

## „Otwarte Drzwi” dla seniorów



Tytułowy projekt, współfinansowany przez **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie**, był realizowany w dniach 8.05 – 13.12.2019 r. Beneficjentami zadania byli seniorzy, którzy uczestniczyli w warsztatach rękodzieła ludowego.

Realizacja projektu przebiegała etapami. Jeden z nich (zajęcia warsztatowe) miał miejsce w **Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie**, dzięki uprzejmości dyrektora M-GOK w Tyczynie. Kilkunastoosobowe grupy seniorów uczestniczyły od maja do grudnia w warsztatach malarskich (artimento), z florystyki, haftu poduszkowego, mix media, koronki klockowej, decoupage, pergamano. Uczestnicy wykonywali także dekoracje i ozdoby choinkowe.



Uczestnicy projektu w czasie zajęć warsztatowych

W lipcu zorganizowano czterodniowe warsztaty instruktażowo-motywacyjne w **Ośrodku „Zielony Cień” w Rudence**. Seniorzy uczestniczyli w warsztatach maki, tworzenia biżuterii z żywicy oraz róży z karmelu. W trakcie pobytu odbyła się także wycieczka do Arłamowa i okolic oraz zwiedzenie Muzeum Historycznego i Galerii Zdzisława Beksińskiego w Sanoku.



Jedna z prac, która powstała podczas warsztatów florystycznych

13 grudnia ub.r. odbyło się uroczyste zakończenie projektu z udziałem zaproszonych gości, władz samorządowych oraz członków rodzin osób biorących udział w projekcie. Był to czas na podsumowanie dotychczasowych działań (wystawa prac warsztatowych) oraz przekazanie swych uwag i propozycji, które będą uwzględnione podczas realizacji następnych projektów.

Tekst: **Renata Połaniecka** – koordynator projektu



## Sukcesy naszych uczniów

► Wychowankowie zerówki: **Izabela Piotrowska** i **Dominik Kuk** zostali wyróżnieni w ogólnopolskim konkursie plastycznym pt. „**Etiopia – w kraju Królowej Saby**” (organizatorzy: Młodzieżowy Dom oraz Szkoła Podstawowa nr 114 w Krakowie).



Dominik i Iza z dyplomami

► W okresie od listopada do grudnia ub.r. w szkolnej świetlicy trwał konkurs pt. „**Mały Architekt**”, polegający na skonstruowaniu budowli z klocków różnego rodzaju. W konkursie łącznie wzięło udział 18 uczniów z klas I-III. Wszyscy uczestnicy otrzymali drobne upominki i dyplomy.



Uczestnicy szkolnego konkursu „Mały architekt”

► W Ogólnopolskim Świątecznym Konkursie Plastycznym pt. „**Pocztówka do Świętego Mikołaja**” (organizator: Wawerskie Centrum Kultury filia Zastów w Warszawie) wyróżniono pracę wychowanka kl. 0 **Fabiana Rząsy**.



Konrad z pamiątkowymi dyplomami

► W ogólnopolskim konkursie pod hasłem: „**Mój las**” (organizatorzy: Zarząd Główny Stow. Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa w Warszawie oraz Liga Ochrony Przyrody) w gronie laureatów na szczelbu okręgu podkarpackiego znalazł się uczeń kl. Vb **Konrad Bęben**, który zajął 3. miejsce. Wykonał on piękną pracę opisową (wzbogaconą

o fotografie) pt. „**Leśni lotnicy**”.

► W Powiatowym Konkursie Plastycznym pt. „**Witraż Bożonarodzeniowy**” (organizator: M-GOKSiR w Sokołowie Młp.) nagrodzono dwie nasze uczennice: **Maję Chruszcz** (kl. VII) i **Annę Bator** (kl. Vb).

► W Rejonowym Konkursie Plastycznym pt. „**Świąteczna Kartka Bożonarodzeniowa**” (organizator: SP w Nowym Borku) nagrodzono **Blanę Patrzyk** (kl. II) i **Fabiana Rząsę** (kl. 0), a wyróżnienie otrzymał **Jakub Wilk** (kl. V).

Nagrodzeni w szkolnym konkursie na najpiękniejszą kartkę bożonarodzeniową



► W szkolnym konkursie na najpiękniejszą kartkę bożonarodzeniową nagrodzono i wyróżniono następujących uczniów: **Aleksandrę Jaworską, Lenę Ślusarską, Blanę Hodysz, Alicję Joniec, Igę Szczęch, Milenę Kołacz, Olafa Szurę, Oliwię Kuk, Maję Sowę, Oliwię Kruczek, Wiktorię Nowicką, Lenę Kościótek, Natalię Rząsę, Malwinę Filip, Karolinę Szczepańską, Julię Nowak, Borysa Patrzyka, Julię Żenczakowską, Karolinę Szurę i Zuzannę Ślusarską.**

► W konkursie plastycznym na **plakat najciekawszej książki**, zorganizowanym przez bibliotekę naszej szkoły, wyłoniono zwycięzców w trzech kategoriach wiekowych. W kat. przedszkole – kl. 0 1. miejsce zajęła **Lena Bernatowicz**, 2. **Lena Szczypek**, 3. **Magdalena Chrzan**.



Uczniowie z najciekawszymi plakatami promującymi książki

W kategorii klas I-III 1. miejsce otrzymała **Lena Kościótek** 2. **Tymoteusz Gałek**, 3. **Wiktoria Pajda**, a wyróżnienie - **Blanka Patrzyk** (kl. II). W kategorii klas IV-VIII 1. miejsce zajął **Franciszek Pociask**, 2. **Karolina Szczepańska**, 3. **Jakub Wilk**, zaś wyróżnienie zdobyła praca **Patrycji Chruściel**.



Wiktoria i Cyprian z dyplomami

► W Wojewódzkim Konkursie Plastycznym dla Dzieci i Młodzieży pt. „**Bożonarodzeniowe ozdoby**” (organizator: Centrum Kulturalne w Przemyślu) uczniowie **Cyprian Patrzyk** (kl. II) i **Wiktoria Nowicka** (kl. III) otrzymali nagrody za wykonanie bombek bożonarodzeniowych.

► Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Krasnem był organizatorem Jubileuszowej XX edycji **Wojewódzkiego Przeglądu Dziecięcej Twórczości Plastycznej „Kolędnicy-Wędrownicy”**. W tegorocznej edycji konkursu w kategorii *prace przestrzenne* nagrodę otrzymała **Emilia Pisz** (kl. VI), a **Nagrodę Dyrektora GOKiB** w Krasnem przyznano **Zuzannie Skabie** (kl. VI).



Emilka i Zuzanna ze swoimi pracami

Serdecznie gratulujemy wszystkim uczniom osiągniętych wyników i życzymy kolejnych nagród i wyróżnień!

Teksty, zdj.: **E. Koniewicz, M. Kopeć, A. Patrzyk, E. Bęben, M. Kawa-szpała, A. Filip**



## „Mega Misja” w świetlicy

Od września ub.r. w naszej szkole kontynuowany jest program edukacyjny dla świetlic szkolnych „Mega Misja”, którego organizatorem jest Fundacja Orange. Jest to nieodpłatny ogólnopolski program edukacyjny dla szkół podstawowych, realizowany z grupą dzieci uczęszczających do świetlicy.

Celem programu jest podniesienie wiedzy i cyfrowych kompetencji uczniów. W tym roku szkolnym programem objęci są uczniowie klas I i III korzystający ze świetlicy. Zajęcia odbywają się raz w tygodniu i dają uczniom solidną bazę do mądrego i bezpiecznego poruszania się po świecie, w którym dzisiaj nie obejdujemy się bez technologii informatycznych. Aby dostosować się do potrzeb dzieci, wyzwania oparte są na mechanizmie gry edukacyjnej. W bieżącym roku szkolnym uczniom z kl. I udało się zdobyć pierwszą nagrodę (w postaci pięknych i ciekawych książek) w konkursie na „Najciekawsze zajęcia”.

Tekst i zdj.: **Monika Kopeć**



Uczniowie podczas zajęć Mega Misji

## Rodzinne warsztaty plastyczne i kulinarne

Piątek 20.12 ub.r. był bardzo pracowitym, ale i przyjemnym dniem dla uczniów kl. II. Przed południem drugoklasiści zaprezentowali swoje aktorskie i taneczne zdolności społeczności szkolnej. Następnie wspólnie z rodzicami wykonali papierowe choinki - upominki z sentencjami i życzeniami.

Po skończonej pracy artystycznej przyszedł czas na wykazanie się umiejętnościami i zdolnościami kulinarnymi. W kuchni szkolnej zaroilo się od małych i dużych kucharzy, którzy wspólnie przygotowywali świąteczne potrawy. Świetna organizacja oraz zaangażowanie rodziców i dzieci przełożyło się na powstanie około 300 pierogów, niepoliczalnej liczby pierników oraz pysznego świątecznego barszczu. Wszyscy bez wyjątku wałkowali, wykrawali ciasto, lepili pierogi oraz zdobili własnoręcznie upieczone pierniki. Radość w oczach i na twarzach dzieci pozostanie mi na długo w pamięci.

Jakże przyjemnie było usiąść i zjeść wspólnie przygotowane potrawy przy świątecznie udekorowanym stole. Całe przedsięwzięcie wymagało dużego zaangażowania rodziców, którzy praktycznie w komplecie uczestniczyli w warsztatach. Dzięki tak licznej frekwencji i świetnej pracy rodziców pomysł wspólnego „kucharzenia” ziścił się. Myślę, że dzieci dostały najlepszy prezent świąteczny - obecność, czas i uwagę rodziców oraz całej rodziny klasowej.

tekst: **Magdalena Kawa-Szpała**,  
 fot. **Gabriela Joniec**



Wspólne prace kulinarne i plastyczne dzieci z rodzicami



## Sukces Huberta

13 grudnia ub.r. na Wydziale Matematyki i Informatyki Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu odbył się  **finał polskiej edycji konkursu Pix Programming Challenge**. Naszą szkołę w grupie wiekowej ROOKIE (roczniki 2009-2013) reprezentował uczeń kl. Vb **Hubert Kuśnierz**, który zajął ostatecznie 16. miejsce. Jest to ogromnym sukcesem, ponieważ w tej grupie wiekowej o laury walczyło ponad 2 tys. uczestników. Finaliści musieli rozwiązać 20 zadań z zakresu programowania blokowego, co stanowiło o sporym stopniu trudności. Gratulujemy naszemu finaliście i życzymy mu dalszych sukcesów.

## Warsztaty ozdabiania pierników w przedszkolu

Grudzień to miesiąc, który kojarzy się nam z miłą i podniosłą atmosferą. Dla wielu z nas jest to też czas, w którym oddajemy się przedświątecznym wypiekom. Pieczenie pierniczek to frajda zarówno dla dorosłych, jak i dzieci. Dzięki uprzejmości nauczycieli i uczniów z Zespołu Szkół Gospodarczych w Rzeszowie nasze przedszkolaki mogły poczuć się jak prawdziwi mistrzowie cukiernictwa. Śmiało można rzec, że nasze dzieci były zachwycone tym zadaniem i w mgnieniu oka odnalazły się w przygotowywaniu świątecznych wypieków. Powstały piękne piernikowo-lukrowe choinki, kwiaty, misie oraz gwiazdki.



Uśmiechnięte buzie dzieci świadczą o tym, że zabawa w cukierników była udana

## Czas Bożego Narodzenia...

Od kilku lat w naszej szkole tuż przed świętami Bożego Narodzenia zasiadamy do wspólnej wigilii szkolnej. Takiej tradycji nie zabrakło i tego roku. Świętowanie rozpoczęła wspólna modlitwa, której przewodniczył **ks. Wiesław Bednarz**. Kolejną częścią spotkania były jasełka przedstawione przez uczniów klasy III (wychowawca: **Teresa Warda**), którzy do występu



Hubert Kuśnierz podczas finału polskiej edycji konkursu Pix Programming Challenge

przygotowywali się sumiennie już od kilku tygodni. Wspólnie mogliśmy podziwiać sceny nawiązujące do tak ważnego dla nas wydarzenia, jakim jest narodzenie Jezusa Chrystusa.



Szkolna wigilia w SP w Hermanowej



Całą uroczystość uświetniał śpiew koled i pięknych pastorałek w wykonaniu chóru szkolnego oraz oddziałów przedszkolnych. Po obejrzeniu części artystycznej dyrektorka **Elżbieta Rożek** złożyła życzenia wszystkim uczniom, nauczycielom oraz pracownikom administracji i obsługi. Po tej oficjalnej części uczniowie wraz z wychowawcami udali się do swoich sal na wigilie klasowe.

Teksty: **Aleksandra Kopiec** - nauczyciel SP Hermanowa





### Podsumowanie I edycji projektu „Akademia Bezpieczeństwa WSPiA”

9 grudnia ub.r. w naszej szkole odbyło się uroczyste spotkanie podsumowujące I edycję projektu, realizowanego we współpracy z WSPiA Rzeszowską Szkołą Wyższą. Wśród przybyłych gości znaleźli się: **dr Bożena Sowa** - prorektor WSPiA Rzeszowskiej Szkoły Wyższej, **gen. Józef Gdański** - pełnomocnik rektora WSPiA oraz dyrektora Akademii, a także **Marek Sitarz** - wicestarosta rzeszowski.

Projekt „Akademia Bezpieczeństwa WSPiA”, realizowany w naszej szkole od stycznia br. do 31.10.2021 r., finansowany jest przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. ZS w Tyczynie znalazł się wśród 10 szkół z Podkarpacia wytypowanych spośród blisko 60 szkół z województwa podkarpackiego, kandydujących do udziału w projekcie. Projekt obejmuje m.in. zajęcia, warsztaty i inne przedsięwzięcia z zakresu szeroko pojętej tematyki bezpieczeństwa, skierowane do całej społeczności szkolnej – uczniów, rodziców, nauczycieli - prowadzone przez kadre naukową WSPiA Rzeszowskiej Szkoły Wyższej. Podczas spotkania zaangażowani w realizację projektu uczniowie otrzymali dyplomy z rąk władz WSPiA oraz wicestarosty.



Spotkanie podsumowujące I edycję projektu „Akademia Bezpieczeństwa WSPiA”

Udział w projekcie to dla uczniów m.in. poszerzenie poziomu wiedzy z zakresu bezpieczeństwa podczas bezpłatnych zajęć, prowadzonych przez specjalistów z WSPiA, to także profilaktyka, podniesienie świadomości prawnej oraz zagrożeń związanych z dopalaczami, technologiami, patologiami, a w rezultacie zwiększenie bezpieczeństwa w szkole i otoczeniu społecznym uczniów.

Tekst: **Dorota Tarańska – Klęsk**  
– dyrektor ZS w Tyczynie

### Osiągnięcia sportowe uczniów

• 19 listopada ub.r. w Sokołowie Młp. odbyła się **Powiatowa Licealiada w tenisie stołowym** dziewcząt i chłopców. Drużyny naszej szkoły wystąpiły w składach: **Weronika Rzeźnik, Alicja Grabiec i Anna Hetman** oraz **Kamil Bazan, Łukasz Walas i Kacper Kuna**. Drużyna dziewcząt wywalczyła 2., a drużyna chłopców 1. miejsce. Dzięki tym wynikom obie drużyny zdobyły awans na zawody rejonowe, które odbyły się 11.12 ub. r. w Nowej Sarzynie. Tam dziewczęta wywalczyły 6., a chłopcy 4. miejsce.



Tenisowe drużyny dziewcząt i chłopców z naszej szkoły podczas powiatowej olimpiady

• 17 grudnia ub.r. w Dynowie odbyła się **Powiatowa Licealiada w piłce siatkowej chłopców**. Drużyna

naszej szkoły, występująca w składzie: **Adrian Hajduk, Adrian Rogalski, Wojciech Skubicki, Michał Jakiel, Dawid Sapa, Jakub Sztycharz, Patryk Tłuczek, Kamil Bazan, Szymon Hałas, Bartosz Głowacz, Michał Polanowski i Krzysztof Kowalczyk**, wywalczyła 2. miejsce.

Serdecznie gratuluję wszystkim uczniom osiągniętych wyników.



Szkolna drużyna piłki siatkowej chłopców wywalczyła 2. miejsce w powiatowej licealiadzie

Tekst: **Kamil Solecki** - opiekun szkolnych sportowców



### Dziękujemy Małym-Wielkim Czytelnikom!

Cztery ostatnie miesiące ubiegłego roku upłynęły Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Tyczynie pod znakiem realizacji (wspólnie z Instytutem Książki) projektu pn. „Mała książka – Wielki Człowiek”. W zadaniu mogły wziąć udział dzieci w wieku 3-6 lat, które zapisując się do naszych placówek (w Tyczynie oraz w filiach), otrzymywały **Wyprawkę Czytelniczą**, a w niej: ▶ książeczkę pt. „Pierwsze czytanki dla...”, ▶ poradnik dla rodziców pt. „Książką połączeni, czyli przedszkolak idzie do biblioteki” oraz ▶ Kartę Małego Czytelnika z miejscem na 10 naklejek. Mimo że edycja 2019 projektu już zakończyła się, **dzieci urodzone w latach 2013-2016 mogą nadal zbierać naklejki i kolekcjonować dyplomy.**

**Od stycznia 2020 r. zapraszamy po odbiór Wyprawek Czytelniczych dzieci z roczników 2014-2017.** Naklejkę na kartę mały czytelnik otrzyma podczas każdorazowej wizyty w bibliotece zakończonej wypożyczeniem przynajmniej jednej książeczki z księgozbioru dziecięcego. Po zebraniu dziesięciu naklejek dziecko otrzyma **Dyplom Małego Czytelnika.**



Certyfikat, jaki otrzymała biblioteka za udział w edycji 2019 projektu „Mała książka – Wielki człowiek”

W gminie Tyczyn w okresie od września do grudnia 2019 r. ponad **90 dzieci otrzymało Wyprawki Czytelnicze.** W ramach podziękowania naszym małym czytelnikom za wspólną zabawę zaprosiliśmy w grudniu teatrzyk **Edu-Artis**, który wystąpił z edukacyjnym spektaklem pt. „Witajcie w naszej bajce”. Wspaniała

gra aktorska, włączanie publiczności we wspólną zabawę oraz zabawne momenty sprawiły, że nie tylko dzieci dobrze się bawiły, ale także i ich opiekunowie. Z pewnością przesłanie spektaklu (warto czytać), przekazane w atrakcyjnej formie, sprawi, że dzieci na długo zapamiętają to spotkanie i będą często odwiedzały wraz z rodzicami biblioteki publiczne w naszej gminie.



Wspólna zabawa z teatrzykiem Edu-Artis



Tekst: **Agnieszka Janda**  
– koordynator projektu w gminie Tyczyn

## Językowe dylematy

Szukając informacji o języku, natknęłam się na raport dotyczący najczęściej popełnianych w Internecie błędów językowych w 2018 r. Jego organizatorzy (portal Poliszczyna.pl oraz narzędzie do monitoringu internetu - Brand2) chcieli sprawdzić kondycję polskiej ortografii w Internecie. Łączna liczba przeanalizowanych błędów w ciągu 12 miesięcy wyniosła prawie **4,5 miliona.** Z przedstawionego raportu wynika, że w 2018 r. internauci publikowali dziennie ponad 11 tysięcy błędów, a to oznacza, że w przestrzeni internetowej **błąd pojawia się co 8 sekund!**

Autorzy raportu najwięcej naruszeń norm językowych zaobserwowali na Facebooku, tu popełniono ponad 40% błędów. Trochę lepiej sytuacja wyglądała w serwisie YouTube (20% naruszeń językowych), najlepiej wypadł język forów internetowych (tylko ok. 10% błędów).

Oto słowa i wyrażenia, z którymi w 2018 r. największy problem mieli polscy internauci:  
- pisownia wyrazów: „na pewno” i „naprawdę”.

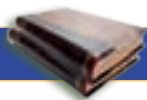
- błędnie pisano „dzień dzisiejszy” - wystarczy użyć słowa „dzisiaj”.

- często błędnie łącznie pisano wyrazy: „w ogóle”, „na razie”, „poza tym”, „na co dzień” i „nie wiem”.

Nie będę szczegółowo opisywać kolejnych błędów językowych, bo przecież nie o to chodzi. Nie chodzi też o to, abyśmy wytykali sobie błędy i pomyłki językowe, bo zdarzają się one w każdej komunikacji, zarówno w mowie potocznej, w telewizji, jak i w przestrzeni internetowej. Co my – użytkownicy języka ojczystego - powinniśmy zrobić, aby przeciwdziałać błędom językowym? Przede wszystkim powinniśmy traktować język ojczysty bardzo poważnie, jako wartość – coś, co łączy cały naród i jest naszym dziedzictwem kulturowym. Traktować poważnie to znaczy poznać go jak najlepiej potrafimy i używać zgodnie z obowiązującymi normami. Jednak w jaki sposób będziemy używać polszczyzny, zależy tylko od nas – użytkowników naszego ojczystego języka.

Tekst: **Alicja Kustra**





## Biblioteka zaprasza na dyktando

21 lutego obchodzimy **Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego**. Został on ustanowiony przez UNESCO w 1999 r., by podkreślić bogactwo różnorodności językowej świata. Z tej okazji w roku ubiegłym MiGBP w Tyczynie zorganizowała wykład na temat języka polskiego oraz dyktando dla osób, które ukończyły 18 lat. Osobom, które wzięły w nim udział, obiecaliśmy, że za rok będzie również taka możliwość. Rok minął i zgodnie z obietnicą MiGBP w Tyczynie zaprasza na dyktando.



**Kiedy:** 21 lutego 2020 r., godz. 17.00  
**Gdzie:** Salonik literacki przy MiGBP w Tyczynie

Do udziału zapraszamy osoby, które **ukończyły 18 lat**.

Warunkiem uczestnictwa jest **wypełnienie karty zgłoszenia** i dostarczenie jej do MiGBP w Tyczynie **do 19 lutego br.**

Szczegółowe informacje pod nr tel. **(17) 22-19-410** oraz

na: [www.tyczyn-biblioteka.pl](http://www.tyczyn-biblioteka.pl).

## Lubisz czytać książki i rozmawiać o literaturze?

Dyskusyjny Klub Książki jest dla Ciebie!

Od prawie siedmiu lat co miesiąc kilku klubowiczów DKK spotyka się w tyczyńskiej bibliotece publicznej, by rozmawiać nie tylko o książkach. W atmosferze wzajemnego zrozumienia i sympatii, przy dobrej kawie lub herbacie i ciastku, rodzą się ciekawe spostrzeżenia i refleksje, którymi się wspólnie dzielimy. Nie chodzi jednak tylko o czytanie. Ważne jest spotkanie się z ludźmi o podobnych zainteresowaniach oraz wymiana doświadczeń i spostrzeżeń. Nie ważne ile mamy lat, jakie posiadamy wykształcenie, łączy nas jedno: czytanie dobrej i ciekawej literatury.

W ubiegłym roku podczas spotkań z dobrą książką poznaliśmy sylwetki: **Stanisława Lema, Kazimierza Iłakowiczówny, Kornela Makuszyńskiego i Milevy Einstein** (żony Alberta) oraz losy rodziny **Królikiewiczów** (dziadków **Cezarego Harasimowicza**) z czasów szwależerów. Wybraliśmy się też do Japonii, by poznać ją oczyma mieszkających tam kobiet. Mogliśmy też poznać przebywających w Polsce obcokrajowców, dla których nasz kraj stał się drugą ojczyzną, jak i takich, którzy uczynili Polskę jedynie przystankiem w podróży do krajów Europy Zachodniej. Zgłębiłyśmy świat naj-

wybitniejszych światowych projektantów mody, wyruszyłyśmy też śladami najbardziej barwnych mieszkańców okolic Białowieży. Sledziłyśmy też losy kobiety sprzed ponad 100 lat, która chciała zostać aptekarzem, co w tamtych czasach nie było prostą sprawą. Każda z przeczytanych książek nas wzbogaciła – o nową wiedzę, przemyślenia, refleksje, a także o... nowe pomysły na kolejne książki, które warto przeczytać.

Podczas rozmów w trakcie spotkania szanujemy opinie i nie oceniamy gustów czytelniczych innych klubowiczów. Nie wszystkie książki muszą nam się podobać, ale mimo wszystko próbujemy je czytać. Nie ma jednak obowiązku, by przeczytać całą książkę przed spotkaniem – każdy klubowicz – nawet taki, który nie przeczytał książki – jest mile widziany.

Zapraszamy do udziału w spotkaniach DKK nowych klubowiczów! Więcej szczegółów pod nr. tel. **(17) 22-19-410** i na stronie internetowej:

[www.tyczyn-biblioteka.pl](http://www.tyczyn-biblioteka.pl).

Tekst: **Agnieszka Janda** – moderator DKK w Tyczynie

Lubisz czytać książki?  
Chcesz spędzić czas na milej rozmowie w towarzystwie ciekawych osób?  
Jeśli TAK, to  
**DKK** dyskusyjny klub książki  
jest dla Ciebie!  
Dołącz do nas!  
Szczegóły pod nr. tel. **(17) 22-19-410**

**KIERMASZ PRZECZYTANEJ KSIĄŻKI**  
Akcja potrwa do **19 lutego 2020 r.**  
Za symboliczną **wartością** będzie można kupić książki z literatury pięknej i popularnonaukowej.  
Szczegóły pod nr. tel. **(17) 22-19-410**  
Organizator: MiGBP w Tyczynie

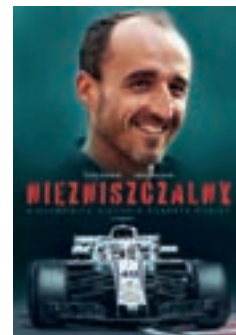
Siedem krajów w cztery miesiące. Autostopem od Gdańska do Birmy. Możliwe? Tak. Dokonał tego **Przemysław Skokowski** – student II roku na Uniwersytecie Gdańskim – który w ciągu 10 lat pokonał „na stopa” ponad sto tysięcy kilometrów, podróżując po Europie i Azji. O autostopowiczowych podróżach i projekcie „Postcards from Europe” pisze **Przemek** w swojej pierwszej książce pt. **„Autostopem przez życie”**. Jak zaznacza autor we wstępie, aby zrozumieć jego książkę i to, kim jest, trzeba o nim myśleć podczas czytania jak o swoim kumplu z podwórka, z którym można wyjść do knajpy i zwyczajnie powyglądać się. W ciągu stu dni Przemek odwiedził: Rosję (Moskwę i Kazań), Kazachstan, Kirgistan, Chiny, Laos, Tajlandię i Birmę, w których spotkał niezwykle ciepłych tubylców. Każde z ciekawszych wydarzeń w jego podróży związane było z ludźmi, którzy „choć odmienni w swoich zwyczajach, wszędzie są niezwykle serdeczni i pomocni”.

Jak Przemek pisał swoją książkę? Na gorąco, od razu, w TIR-ach, na poboczach dróg czy pod namiotem spisywał wydarzenia każdego dnia. Ma to swoje plusy: specyficzny styl pisania, język i nieodłączne poczucie humoru. Dzięki temu razem z autorem możemy się śmiać i – kiedy trzeba – uronić łzę. W książce czytelnik



znajdzie także kolorowe fotografie z podróży.

A teraz spóźniony gwiazdkowo-noworoczny prezent dla fanów Formuły 1. **Cezary Gutowski** i **Aldona Marciniak** to dziennikarze sportowi, którzy we wspólnej książce pt. **„Niezniszczalny. Niesamowita historia Roberta Kubicy”** przybliżają czytelnikom sylwetkę jedynej jak dotąd Polaka, który odniósł zwycięstwo w Mistrzostwach Świata Formuły 1. Robert Kubica miał pięć lat, kiedy dostał swój pierwszy samochód – był to miniaturowy czterokony nissan. Swoją przygodę z adrenaliną rozpoczął od zawodów kartingowych, w których w 1998 r. osiągnął mistrzostwo Włoch i wicemistrzostwo Europy. Od 2001 r. Kubica piął się po szczeblach wyścigów Formuły, by w 2006 r. „wjechać” do F1. Jego kariera stała pod znakiem zapytania w 2011 r., kiedy sportowiec uległ poważnemu wypadkowi na torze. Tytuł książki sugeruje jednak, że Robert – po wielu operacjach i miesiącach spędzonych w szpitalu – podniósł się i powrócił na tory... rajdowe, a po dwóch latach wyścigowe. Ile trzeba mieć w sobie samozaparcia, by po tak kosztownym wypadku wrócić do uprawiania tak „urazowej” dyscypliny sportu, wie tylko sam Kubica. Dowiedzą się także czytelnicy po przeczytaniu prezentowanej przeze mnie książki.



Książki poleca: **Agnieszka Janda**  
– bibliotekarz MiGBP w Tyczynie

## Bankowcy dla edukacji

### Dlaczego nie dostałem kredytu? Scoring w prostych słowach

*O ile z niecierpliwością czekamy na wszystkie wpływy na nasze konto, to już regulowanie zobowiązań nie przychodzi nam łatwo. Blisko 1000 złotych - tyle statystyczna polska rodzina musi przeznaczyć na comiesięczne rachunki, takie jak: opłaty za gaz, wodę, energię elektryczną, telefon, czynsz, ogrzewanie czy wywóz śmieci. To tylko wybrane z wielu zobowiązań finansowych, jakie musimy terminowo regulować. Nawet będąc studentem, musimy co miesiąc dokonywać wielu opłat, które zazwyczaj znacząco uszczuplają nasz budżet. Odpoczynek od nich jest niezwykle kuszący, ale czy warto odpuszczać sobie i zapomnieć raz na pewien czas o żelaznej systematyczności?*

Nasza niefrasobliwość związana z regulowaniem zobowiązań z przeszłości może się przypomnieć w ważnych dla nas momentach. Zakup mieszkania, działki czy samochodu to duża inwestycja i decydując się na nią, musimy niejednokrotnie posiłkować się kredytem czy pożyczką. Posiadając nawet najbardziej stabilne dochody, bank może nam jednak odmówić udzielenia kredytu. Decyzja kredytowa poprzedzona jest nie tylko analizą naszych możliwości finansowych, ale również posiadaną przez nas historią kredytową. Prawie 30 procent pytanych bankowców podkreśla, iż główną przyczyną odmowy uzyskania kredytu jest właśnie negatywna historia kredytowa. Oprócz niej, wpływ na nasz tzw. scoring, który możemy poznać za pośrednictwem Biura Informacji Kredytowej, ma również rzetelność w spłacie innych pozabankowych zobowiązań, np. rachunków za prąd czy telefon. W przypadku zaległości powyżej 200 złotych (gdy opóźnienie w spłacie przekracza 60 dni) monity zbierane są przez Biura Informacji Gospodarczej i na życzenie udostępniane bankom. To one decydują o tym, czy dostaniemy kredyt i jakie będą koszty jego obsługi.

Niejednokrotnie informacja o nieregularnej spłacie naszych zobowiązań jest poważnym utrudnieniem

w uzyskaniu kredytu, a zaległości, nieterminowe spłaty rat, czynszu czy nawet zaległe mandaty mogą skutkować decyzją negatywną. O historię kredytową warto dbać możliwie wcześniej. O posiadanych zobowiązaniach należy pamiętać nawet w okresie studiów czy wówczas gdy dostajemy pierwszą pracę.

Zwykle poważne zobowiązania finansowe podejmujemy dopiero po 30-tce, ale banki mają dostęp do naszej historii kredytowej za ostatnie pięć lat wstecz. Na zaciągnięcie zobowiązania decydujemy się głównie w średnim wieku, co wskazywać może na chęć osiągnięcia względnej stabilności finansowej przed wzięciem na siebie dodatkowego finansowego obciążenia. W tym okresie banki posiadają już zazwyczaj o nas dość wnikliwą wiedzę. Warto zatem pamiętać, by nasz potencjał kredytowy zacząć budować możliwie wcześniej.

*Biuro Informacji Kredytowej jest partnerem programu edukacyjnego Nowoczesne Zarządzanie Biznesem, w module „Zarządzanie ryzykiem finansowym w biznesie i życiu osobistym”.*

Więcej: [www.nzb.pl](http://www.nzb.pl) oraz [www.facebook.com/NowoczesneZarządzanieBiznesem](https://www.facebook.com/NowoczesneZarządzanieBiznesem)





# Kącik psychologiczny



## Problem samookaleczenia się nastolatków

*Samookaleczenie jest zachowaniem coraz częściej występującym u nastolatków. W ostatnim czasie problem samouszkodzeń dotyczy młodzieży, u której pozornie wszystko jest w porządku. Są to osoby bardzo ambitne, z dobrymi wynikami w szkole, odnoszące sukcesy.*

*Mają kochających rodziców i dobrych znajomych. Okazuje się jednak, że taka młoda osoba cierpi emocjonalnie oraz nie radzi sobie ze stresem.*

*Samookaleczenie się w środowisku młodego człowieka zazwyczaj budzi mieszane uczucia: od lęku, strachu, poprzez współczucie, kończąc na odrazie, a nawet złości. Najczęściej także pojawia się niezrozumienie takiego zachowania i pytanie: „co teraz zrobić?”.*

### Czym jest samookaleczenie się?

Samookaleczenie jest to zachowanie, w którym osoba zmierza do wyrządzenia sobie natychmiastowej szkody na ciele bez zamiaru samobójstwa.

Samookaleczenia mogą mieć różną formę. To nie tylko rany zadane ostrym narzędziem, np. nożem czy żyletką. Może pojawić się także m.in. przypalanie się, podduszenie, wyrywanie sobie włosów, uderzanie głową o ścianę czy pięścią siebie.

Samouszkodzenia przeważnie służą złagodzeniu bolesnych i ciężkich uczuć, takich jak lęk, poczucie winy, złość, wstyd, bezsilność, smutek czy frustracja. Jest to też forma radzenia sobie ze stresem.

W większości młodzież samookalecza się w samotności. Stara się ukrywać ślady np. poprzez noszenie bluzek z długim rękawem czy unikanie ćwiczenia na lekcjach wychowania fizycznego. Są też osoby, które nie ukrywają swoich ran. Dla nich samouszkodzenie to nie tylko poszukiwanie uwagi, ale także sposób na pokazanie swojego problemu.

### Skutki samookaleczenia się

Młodzież w momencie samookaleczenia się nie zdaje sobie sprawy, jakie to niesie konsekwencje. Liczy się przede wszystkim doświadczenie szybkiej ulgi, które jest spowodowane produkcją przez organizm endorfin, co poprawia samopoczucie. Pierwszym skutkiem okaleczenia się jest zwiększone ryzyko uzależnienia się od takiego sposobu radzenia sobie z trudnościami. Zagrożeniem są też rany, blizny, a nawet zakażenia czy zakrzepica żył. Narastają też problemy emocjonalne, gdyż zwiększa się ryzyko pojawienia się poczucia bezsilności, braku kontroli, myśli samobójczych czy podjęcia samej próby samobójstwa. Samookaleczenie wpływa też na funkcjonowanie społeczne nastolatka. Młody człowiek, starający się ukryć rany, może unikać spotkań z rówieśnikami. Zachowania te mogą spotkać się również z brakiem zrozumienia i akceptacji ze strony środowiska, co będzie prowadziło do odrzucenia.

### Utrwalanie zachowań okaleczenia się

Najbardziej narażeni na utrwalenie się samookaleczenia jako sposobu radzenia sobie z problemami są nastolatki, którzy doświadczają mało wsparcia ze

strony rodziny i rówieśników, mają kłopoty z akceptacją siebie oraz nie znają innych skutecznych sposobów radzenia sobie z trudnościami. Negatywny wpływ może mieć również atmosfera w rodzinie, a mianowicie ignorowanie, wyśmiewanie lub potępienie emocjonalnych przeżyć. Zagrożone są także młode osoby, które mają problemy z regulowaniem emocji, impulsywnością, co przejawia się głównie poprzez wdawanie się w bójki, sięganie po alkohol czy zażywanie narkotyków.

### Jak pomóc?

Dziecko, które się samookalecza, często nie chce poruszać tego tematu, szczególnie z rodzicami. Brak chęci rozmowy może powodować u rodzica poczucie bezsilności i bezradności. Podejmując rozmowę, trzeba okazać dziecku zrozumienie, cierpliwość oraz zaznaczyć, że zależy nam na nim, na jego szczęściu oraz że przede wszystkim chcemy mu pomóc. Każde poważniejsze samouszkodzenie powinno zostać skonsultowane z lekarzem, gdyż może dojść do powikłań lub nawet śmierci chociażby na skutek wykrwawienia.

Dla naszego dziecka możemy szukać pomocy w placówkach udzielających profesjonalnego wsparcia. Trzeba jednocześnie pamiętać, że nawet z pomocą specjalisty rozwiązanie problemu może potrwać, gdyż zawsze jest to sprawa złożona, która wymaga czasu.

**Bezpłatną pomoc** świadczą m.in. państwowe poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz poradnie zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży. Pomoc psychologa, pedagoga jak i innych specjalistów dla mieszkańców powiatu Rzeszowskiego można uzyskać także w **Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Górnem**, ul. Rzeszowska 5, pawilon 7, tel. 518-736-839.

Tekst: **Joanna Kiszka** – psycholog OIK w Górnem

### Bibliografia:

- Baranowska, *Zachowania autodestrukcyjne wśród młodzieży*, Pedagogika specjalna, Nr 4 (58), 2015,
- K. Szwejca i in., *Rola pracowników oświaty w promocji zdrowia psychicznego i w zapobieganiu zachowaniom autodestrukcyjnym u młodzieży. Poradnik dla nauczycieli*, Mysłówice 2019,
- K. Szwejca i in., *Rola rodziny i osób bliskich w promocji zdrowia psychicznego i w zapobieganiu zachowaniom autodestrukcyjnym u młodzieży. Poradnik dla rodziców*, Mysłówice 2019,
- <https://800100100.pl/dla-rodzicow/autoagresja---samookaleczenia,id,23>.

**Numer 2. „Głosu Tyczyna”  
ukaze się z datą 23.02.2020 r.**

**Termin składania tekstów upływa:  
10.02.2020 r.**

Teksty można przesyłać e-mailem na adres redakcji: **glostyczyna@tyczyn.pl** lub składać osobiście w siedzibie redakcji: **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna**, ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, **tel. (17) 22-19-410** w godz. pracy biblioteki oraz w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie**, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn, **w pok. 24, tel. (17) 23-04-924**.

*Kasza jest jednym z najstarszych i najbardziej podstawowych składników pożywienia i od stuleci była niezastąpionym składnikiem jadłospisu na polskim stole. Przyrządzano z niej zupy, podawano jako dodatek do barszczu, spożywano na słodko z suszonymi owocami. Jako pierwsze na naszych stołach zagościły kasza jęczmienna i jaglana. Dopiero wieki później dotarła do naszego kraju kasza gryczana, a stosunkowo niedawno na naszym rynku pojawiły się kasze: kukurydziana, manna i kuskus.*

*Pod względem wartości odżywczej kasze przewyższają makaron, ziemniaki i ryż, dlatego warto stosować je naprzemiennie w swoim jadłospisie. Spośród wielu rodzajów kasz każdy może wybrać odpowiednią dla siebie, mając na uwadze zarówno jej smak, jak i właściwości zdrowotne.*

**Kasza gryczana** jest wytwarzana z łuskanych i prażonych ziaren gryki. Można ją kupić prażoną lub białą (jest łagodniejsza). Ma zasadowy odczyn, dzięki czemu reguluje poziom kwasowości w organizmie. W kaszy tej oprócz witamin znajdują się liczne składniki mineralne (fosfor, magnez i potas, żelazo, miedź, cynk, wapń, mangan, krzem), które są niezbędne dla utrzymania w dobrej kondycji organizmu. Spożywanie tej kaszy zaleca się osobom cierpiącym na nadciśnienie, choroby serca, układu krążenia, niedokrwistość i zagrożonym anemią. Wszyscy, którzy żyją w ciągłym stresie i napięciu, ze skłonnościami do stanów depresyjnych, powinni zastąpić w swojej diecie ziemniaki np. kaszą gryczaną, która doskonale smakuje w zupach, pierogach, z gulaszami mięsnymi czy w sałatkach. Dokładnie zmielona kasza gryczana może zastąpić mąkę gryczaną używaną do wszelkiego rodzaju wypieków, np. naleśników. **Kasza gryczana uważana jest za jedną z najzdrowszych kasz**, zalecaną w diecie bezglutenowej (nie zawiera bowiem glutenu).

**Kaszę jęczmienną**, produkowaną z ziaren jęczmienia, można podzielić na trzy rodzaje: pęczak, perłowa i łamana. Wszystkie odmiany tej kaszy są cennym źródłem witaminy PP, która obniża poziom cholesterolu i poprawia wygląd skóry. Z uwagi na dużą zawartość błonnika kasza ta doskonale zapobiega zaparciom i wzdęciom. **Pęczak** to całe ziarno pozbawione łuski i wypolerowane. Z pęczaku pociętego, a następnie obtoczonego i polerowanego powstaje **kasza jęczmienna perłowa**, najbardziej popularna, którą wytwarza się w trzech rodzajach: gruba, średnia i drobna.

**Kasza jaglana** (o działaniu zasadowym) powstaje z łuskanego ziarna prosa i ma postać żółtych kuleczek. Jest szczególnie polecana małym dzieciom oraz osobom na diecie lekkostrawnej czy bezglutenowej. Kasza ta zawiera rzadko występującą w produktach spożywczych **krzemionkę**, która ma leczniczy wpływ na stawy, a także korzystnie wpływa na wygląd skóry, paznokci i włosów. Ponadto znajdziemy w niej dużo witamin z grupy B, wit. E, lecytynę oraz substancje mineralne (magnez, wapń, fosfor, potas, żelazo). Kaszę jaglaną najczęściej gotuje się w wodzie wymieszanej pół na pół z mlekiem, dzięki czemu zyskuje ona delikatny smak. Ugotowana na sypko jest znakomitym dodatkiem do duszonych mięs. Można ją podawać także na słodko z owocami, świetnie nadaje się też do zapiekanek i zagęszczania zup. Kasza jaglana ma wysoki indeks glikemiczny, **nie jest więc wskazana dla diabetyków**.

**Kasza manna**, popularny grysik, to drobnoziarnista kasza otrzymywana w trakcie przemiału ziaren pszenicy. Jest najczęściej stosowana w dietach małych dzieci, które nie są uczulone na gluten, oraz osób z dolegliwościami układu pokarmowego (jest lekkostrawna). W sklepach dostępna jest kasza manna oraz ka-

sza manna błyskawiczna. Używa się jej jako środka zagęszczającego do ciast, zup i przetworów mięsnych. Stosowana bywa zamiennie z bułką tartą do posypywania brzegów formy do ciasta lub zamiast makaronu jako dodatek do zup. Kasza manna ma dużą zawartość **jodu**, który zapewnia odpowiednie funkcjonowanie tarczycy, zawiera też witaminy z grupy B, magnez, potas i żelazo.

**Kasza kukurydziana**, wytwarzana z kukurydzy, zawiera neutralizującą wolne rodniki **luteinę**, jest także lekkostrawna i nie obciąża przewodu pokarmowego (zalecana jest w formie kleików dla osób z dolegliwościami przewodu pokarmowego, a także nerek). Jest źródłem błonnika, witamin B<sub>1</sub> i PP oraz witaminy E. Polecana jest osobom cierpiącym na alergię i mającym problemy z sercem. Można ją dodawać do zup i gulaszów, świetnie nadaje się też do przyrządzania zapiekanek.

**Kuskus** to drobna kasza z ziarna **pszenicy durum**, która nie wymaga gotowania (wystarczy zalać ją wrzątkiem). Kuskus posiada mniej błonnika niż inne kasze, ale jest źródłem nienasyconych kwasów tłuszczowych. Jej największym atutem prozdrowotnym jest **duża zawartość białka i witaminy B<sub>1</sub>**, która wspomaga pracę układu nerwowego, poprawia pamięć, koncentrację, redukuje negatywne działanie stresu. Kuskus zawiera też żelazo. Kasza ta świetnie komponuje się z mięsem i warzywami, jest też dobrym składnikiem sałatek oraz farszów do nadziewanych warzyw, np. papryki, bakłażanów czy pomidorów. Chorzy na cukrzycę nie powinni jeść zbyt często tej kaszy ze względu na jej **wysoki indeks glikemiczny**.

**Kasza bulgur** - jedna z najstarszych kasz - uzyskiwana jest także z ziaren pszenicy durum. Kasza bulgur drobnoziarnista najczęściej jest stosowana jako dodatek do sałatek lub zup. Z kolei średnio- i gruboziarnista stosowana jest w daniach głównych (nie dla osób z problemami układu trawiennego). Bulgur swoją strukturą przypomina kuskus, a jego ziarna charakteryzuje żółto-brązowa barwa o smaku orzechów. Po tę kaszę mogą sięgać osoby chore na cukrzycę (ma **niski indeks glikemiczny**) lub na diecie (jest o wiele mniej kaloryczna niż kuskus czy kasza manna).

### Na koniec kilka cennych uwag:

- Nawet jeśli kupujemy kasze w woreczkach, warto ją gotować po wcześniejszym wysypaniu z woreczków (w przeciwnym razie wraz z kaszą gotujemy plastik!).
- Gotowanie nie ma wpływu na zawartość węglowodanów, białka, błonnika i pierwiastków śladowych w kaszy. Może natomiast obniżyć zawartość w niej witamin, szczególnie wit. B<sub>1</sub>.
- Witaminy B<sub>2</sub> i B<sub>6</sub> są wrażliwe na światło, dlatego jeśli ugotujemy kaszę, przyrządzmy jej tyle, ile potrzeba na jeden posiłek, żeby potem jej nie odgrzewać.



- Najzdrowsza jest kasza ugotowana **al dente** (czyli lekko twardo, tak by stawiała delikatny opór na zębie).
- Po kasze powinni sięgać szczególnie: nadciśnieniowcy, osoby zagrożone anemią, wszyscy ci, którzy żyją w ciągłym napięciu i stresie, osoby narzekające na pogorszenie pamięci i koncentracji, diabećcy, rekonwalescenci, kobiety w ciąży i karmiące piersią, dzieci, wegetarianie.
- Badania naukowe dowiodły, że regularne spożywanie kasz grubych zapobiega powstawaniu polipów w obrębie jelita grubego, a co za tym idzie – nowotworów.
- Podczas chorób wirusowych zaleca się spożywanie kaszy jaglanej, która wspomaga usuwanie z organizmu wirusów.
- Mimo ogromu zalet kasz **niektórzy nie powinni ich jeść**. Osoby cierpiące na wrzody żołądka i dwunastnicy, refluks i nadkwaśny nieżyt żołądka mogą spodziewać się po zjedzeniu niektórych kasz zaostrzenia dolegliwości chorobowych, gdyż wiele z nich zakwasza organizm.

- Grube kasze podrażniają śluzówkę jelita i utrudniają wykorzystanie białka z pożywienia, które jest niezbędne do regeneracji organizmu, np. po operacjach. Dlatego warto zapytać lekarza rodzinnego, czy przy naszych przypadłościach możemy na stałe włączyć kasze (szczególnie grube) do menu.

**Bibliografia:** Irena Gumowska, *Czy wiesz, co jesz?*, Wydaw. „Alfa”, Warszawa 1989, Katarzyna Bosacka, Małgorzata Kozłowska-Wojciechowska, *Czy wiesz, co jesz*, Wydawnictwo „PubliCat”, <http://www.tabele-kalorii.pl/artukul,kasza-kukurydziana-kuskus-manna.html>, <http://www.poradnikzdrowie.pl>, <https://dieteticy.org.pl>



Rubrykę redaguje:

**Anna Pondo**

- nauczyciel w SP w Tyczynie,  
pasjonatka ekologii i zdrowej żywności

## Umowa o dożywocie



Umowa o dożywocie - inaczej umowa dożywocia - jest rodzajem umowy cywilnoprawnej, w której właściciel nieruchomości zobowiązuje się do jej zbycia w zamian za dożywotnie utrzymanie. Skutkiem **umowy dożywocia** jest przeniesienie własności nieruchomości, dlatego musi być ona zawarta **w formie aktu notarialnego** pod rygorem nieważności. Przeniesienie własności nieruchomości jednocześnie powoduje obciążenie nieruchomości prawem dożywocia.

Umowa o dożywocie jest prawem niezbywalnym i niedziedzicznym, wygasa wraz ze śmiercią dożywotnika. Przedmiotem umowy, o której mowa powyżej, może być każda nieruchomość gruntowa lub lokalowa, udział we współwłasności nieruchomości oraz prawo użytkownika wieczystego.

Wspomniana umowa dożywocia ma za zadanie zabezpieczyć w pewnym rodzaju przyszłość osoby, która przenosi nieruchomość na rzecz innej osoby. Jeżeli

li w zamian za przeniesienie własności nieruchomości nabywca zobowiązał się zapewnić zbywcy dożywotnie utrzymanie (umowa o dożywocie), powinien on, w braku odmiennej umowy, przyjąć zbywcę jako domownika, dostarczać mu żywienia, ubrania, mieszkania, światła i opału, zapewnić mu odpowiednią pomoc i pielęgnowanie w chorobie oraz sprawić mu własnym kosztem pogrzeb odpowiadający zwyczajom miejscowym.

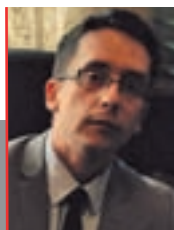
Ustawodawca przewiduje również zamianę dożywocia na rentę. Istotą tej zamiany jest wytworzenie się między dożywotnikiem a zobowiązanym takich stosunków, że nie można wymagać od stron, żeby pozostawały nadal w bezpośredniej ze sobą styczności. Ustawodawca nie wyjaśnił, o jakich stosunkach mowa, pozostawiając tym samym katalog otwarty w przedmiocie znaczenia wzajemnych stosunków dożywotnika i zobowiązanego. Ponadto dożywotnik może żądać zmiany prawa dożywocia na rentę, jeżeli zobowiązany zbył otrzymaną nieruchomość.

Istnieje możliwość rozwiązania umowy dożywocia. Może tego dokonać sąd - w sytuacjach wyjątkowych - po spełnieniu się określonych przesłanek. Wyjątkowość sytuacji wyraża się przede wszystkim w fakcie, że zamiana dożywocia na rentę (o czym mowa powyżej) nie prowadzi do należącego rezultatu, ale także w drastycznym naruszeniu przez zobowiązanego zasad współżycia społecznego.

Pamiętać należy, iż decydując się na zawarcie umowy o dożywocie, trzeba dokładnie określić prawa i obowiązki stron w umowie, jak również dokonać wyboru odpowiedniego dla swoich potrzeb zakresu świadczeń. Jest to ważne, ponieważ **rozwiązanie umowy o dożywocie, zamiana na rentę czy uznanie jej za bezskuteczną należy do kompetencji i uznania sądu**.

### Materiał źródłowy:

- ustawa z dnia 23.04.1963 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145, 1495),
- Kidyba Andrzej (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część szczególna, wyd. II.



Rubrykę redaguje:

**Artur Maziarz** - radca prawny

## OGŁOSZENIA/REKLAMY

Osoby zainteresowane zamieszczeniem ogłoszenia lub reklamy w „**Głosie Tyczyna**” mogą to zrobić w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie, pok. 24, tel. (17) 22-19-318, wew. 24** oraz w siedzibie redakcji.

### CENNIK OGŁOSZEŃ:

- ▶ Za ogłoszenia drobne – **1 zł od słowa**,
- ▶ Za ogłoszenia ramkowe o pow. 6,5 x 9 cm – **25 zł**,
- ▶ Za ogłoszenia ramkowe o pow. 13 x 9 cm – **50 zł**.
- ▶ W treści ogłoszenia adres oraz nr telefonu traktowane są jako jedno słowo.
- ▶ Ogłoszenia dotyczące nieruchomości położonych na terenie Gminy Tyczyn typu: „sprzedam/kupię działkę, wynajmę dom”, „zamienię mieszkanie” oraz „życzenia” od osób prywatnych są **płatne**.
- ▶ Ogłoszenia dotyczące w treści: „szukam/dam pracę”, „nekrologi” są **bezpłatne**.

## Co piszczy w tyczyńskiej trawie... ?

Po dłuższym czasie wracamy na łamy „Głosu Tyczyna” z informacjami dotyczącymi klubu z Cichej 5 w Tyczynie. Choć rundy jesiennej sezonu 2019/2020 piłkarze Strugu nie mogą zaliczyć do udanych, to jednak koniec minionego roku owocował w kilka bardzo ciekawych wydarzeń w klubie.

### Słaba runda jesienna

Najpierw jednak słowo o tym, co działo się w zakończonych rozgrywkach pierwszej rundy sezonu 2019/2020. Po zmianach personalnych, które zaszły w kadrze drużyny (spore odmłodzenie) oraz na funkcji trenera (Łukasza Janika zastąpił **Bartłomiej Krzyszkowski**) zespół ostatecznie zakończył rundę dopiero na 15. pozycji z dorobkiem zaledwie 14 oczek, co sprawia, że na wiosnę drużyna walczyć będzie o utrzymanie w klasie okręgowej.

### Nowy trener

Po rundzie rezygnację z funkcji trenera złożył B. Krzyszkowski, a jego miejsce zajął dobrze znany w Tyczynie **Jacek Sowa** - 54-letni szkoleniowiec, który przed laty grał w naszej drużynie, a później prowadził ją jako trener. Ponadto pracuje jako nauczyciel wychowania fizycznego w Tyczynie, więc doskonale wpisuje się w koncepcję naszego klubu „budowania drużyny na swoich ludziach”. Ostatnie pół roku „odpoczywał” od pracy trenerskiej, a ostatnio pracował w Głogovii Głogów Młp., z którą awansował do IV ligi. W swoim CV trenerskim Sowa ma również pracę w Bratku Bratkowice, Stali Łańcut czy futsalowym Heiro Rzeszów. Był również asystentem trenera **Ryszarda Kuźmy** w Stali Rzeszów, a także trenerem grup młodzieżowych w tym klubie. Cel postawiony przed nowym szkoleniowcem i drużyną to oczywiście utrzymanie w klasie okręgowej.



Prezes Ryszard Domino z nowym trenerem Jackiem Sową

### Pierwszy transfer

A na pewno cel ten będzie łatwiej osiągnąć z pierwszym transferem zimowego okienka, jakiego udało się dokonać. Z pewnością możemy go nazwać, z wielką dumą i ogromną radością, prawdziwą bombą transferową. Nowym zawodnikiem naszej drużyny został **Sebastian Brocki** - 31-letni napastnik, który ostatnio związany był z trzecioligowym Sokół Sieniewa, a jeszcze na początku grudnia był testowany przez drugoligową Stal Stalowa Wola.



Sebastian Brocki nowym napastnikiem Strugu Tyczyna

Tego zawodnika po prostu nie trzeba charakteryzować. Warto tylko wspomnieć, że w poprzednim sezonie w barwach Sokoła zanotował 22 asysty i zdobył 9 goli. Jest doskonale znany na Podkarpaciu, a zabiegało o niego kilka klubów z wyższych lig. Dlatego jesteśmy tym bardziej dumni, że wybrał właśnie Strug, do którego wraca po ośmioletniej przerwie, bowiem w sezonie 2011/12 odszedł do ZKS Izolator Boguchwała. Sebastian to także kluczowa postać futsalowego Heiro Rzeszów, z którym to walczy na pierwszoligowych parkietach. Poświęcenie większej ilości czasu na rozgrywki halowe umocniło tego kreatywnego zawodnika w podjęciu decyzji o powrocie do Tyczyna.

W planie jest również pozyskanie jeszcze kilku zawodników, głównie formacji defensywnej. O zmianach postaramy się na bieżąco informować na łamach „GT”.



## Strug w gronie najlepszych w kraju

Niezwykle radosna informacja napłynęła do nas z Warszawy. Nasz klub **otrzymał „Złotą Gwiazdkę” w Certyfikacji Szkółek Piłkarskich PZPN**. Znaleźliśmy się w gronie pięciu szkółek w regionie, a 117 w ca-



W środku fot. prezes Ryszard Domino po otrzymaniu „Złotej Gwiazdki” przez klub z Tyczyna w Certyfikacji Szkółek Piłkarskich PZPN

łym kraju, które uzyskały najwyższy certyfikat. To dla nas ogromny powód do dumy, ale i zadanie, by wysoki poziom szkolenia utrzymywać przez cały czas.

Przyznanie Certyfikatu PZPN jest równoznaczne ze spełnieniem przez szkołkę piłkarską szeregu kryteriów i zapewnienia odpowiedniej jakości szkolenia. „Złota Gwiazdka” dla tak małego klubu to ewenement w skali kraju, a na pewno naszego województwa, gdzie znaleźliśmy się obok takich marek, jak FKS Stal Mielec, Resovia Rzeszów czy Stal Rzeszów. Ogromne słowa wdzięczności i uznania należą się prezesowi **Ryszardowi Dominie** oraz **Marcinowi Tadli** za ogromny wkład w proces aplikacji, który skutkowało przyznaniem najwyższego z możliwych certyfikatu.

Tekst: **Dawid Krupczak**

### Plan springów:

- 1.02 – Stal Łańcut
- 2.02 – Pogórze Bachórz
- 8.02 – Strumyk Maława
- 15.02 – Start Rymanów
- 19.02 – Olchovia Olchowa
- 23.02 – LKS Tarnawka
- 29.02 – Płomień Zagorzyce
- 7.03 – Dynovia Dynów



# PVGE GROUP



### DLACZEGO Z NAMI?

- WIEDZA I FACHOWOŚĆ.** Oparte o doświadczenia.
- NAJNOWSZE PRODUKTY.** Już są w naszych magazynach.
- GWARANCJA JAKOŚCI.** Oferujemy tylko sprawdzone produkty.
- KOMPLEKSOWOŚĆ.** Bezpłatna wycena, audyt, doradztwo, projekt, montaż, dokumentacja, przyłączenie do sieci.
- WSPARCIE.** Jesteśmy z Tobą przez cały okres gwarancji.
- WYBÓR FORM FINANSOWANIA.** Pomoc w uzyskaniu dotacji.



**FOTOWOLTAIKA NIGDY NIE BYŁA TAK OPŁACALNA!**

### MOŻLIWE DOTACJE

- Rządowy program „Mój prąd” otrzymasz 5000 zł dofinansowania do elektrowni słonecznej
- Ulga termomodernizacyjna koszty poniesione na zakup fotowoltaiki odliczysz od podatku

Oddział PV Instalator Polska Grupa PVGE

Rzeszów, Hetmańska 9/331.  
tel. 885 770 566  
tel. 885 770 580  
mail. rzeszow@pvge.pl

TWÓJ DOM. TWOJA ENERGIA



**UKS TYCZYN AKADEMIA TENISA STOŁOWEGO**

**Atuty Akademii**

- nauka gry w tenisa stołowego pod bacznym okiem wykwalifikowanych instruktorów – zawodników z licencją PZTS,
- zajęcia poprawiające koordynację ruchową,
- ćwiczenia kształtujące umiejętności emocjonalne, m.in. radzenia sobie ze stresem,
- integracja i współzawodnictwo.

**Zapraszamy DZIECI, MŁODZIEŻ I DOROSŁYCH**

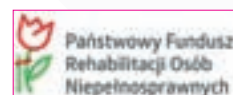
**KONTAKT:**  
 Sebastian Lubal  
 ☎ 607 604 666  
 Tadeusz Gryś  
 ☎ 720 783 117  
 ✉ tgrys@wp.pl  
 atstyczyn.pl

Hala sportowa:  
 SP im. S. Staszica, ul. Pułanek 4  
 36-020 Tyczyn

**Przyjaciele Akademii:**

Znajdź nas i polub na **Facebooku**

Gmina Tyczyn, Miasto Kultury, Miasto Sportu, Miasto Przyjaciół, Miasto Przyjaciół, Miasto Przyjaciół



## Aktywny Samorząd

### Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie

zaprasza osoby niepełnosprawne z terenu powiatu rzeszowskiego

do ubiegania się o dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach pilotażowego programu PFRON – Aktywny Samorząd.

Informacje dotyczące realizacji programu w **2020 roku** można uzyskać w siedzibie **Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie ul. Batorego 9, 35-005 Rzeszów**, pod nr. tel. **(17) 859-48-23 wew. 7** lub **519-585-427**, a także na stronach internetowych: **bip.powiat.rzeszow.pl** oraz **www.pcpr.powiat.rzeszow.pl**

#### Podsumowanie 2019 roku

Ogółem z dofinansowań skorzystało **101** osób niepełnosprawnych, z czego w ramach Modułu I – **43** osoby, a z Modułu II – **58** osób.

Dofinansowania w zakresie **Modułu I** przyznawane były na pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, uzyskania prawa jazdy, dofinansowanie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, szkoleń w zakresie obsługi sprzętu elektronicznego oraz oprogramowania zakupionego w ramach programu, utrzymania sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego oraz skutera o napędzie elektrycznym, pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanych wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym, specjalistyczne protezy, utrzymanie ich sprawności oraz pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Dofinansowania w zakresie **Modułu II** przyznawane były na pokrycie kosztów czesnego oraz dodatki na pokrycie kosztów kształcenia jako pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

## GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelna, **Zofia Matys, Ewa Kocur, Elżbieta Domino, Agnieszka Rożek-Janda**. Stali współpracownicy: **Dorota Michalak, Monika Dziadura, Anna Pondo, Anita Drajek, Beata Byczyńska-Gruca**.

**Wydawca:** Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej.  
**Adres Wydawcy:** Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl;  
**Adres redakcji, korekta tekstów:** MiGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1, 36-20 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410. **Skład i łamanie, druk:** Kan Media Agencja Reklamy Kucharski Adriano, ul. Jaśminowa 1/4, 35-604 Rzeszów, tel. 506-744-345. **Redakcja** zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609



# GŁOS DLA DZIECI

Oprac. MiGBP w Tyczynie ([www.tyczyn-biblioteka.pl](http://www.tyczyn-biblioteka.pl)),  
Dodatek do 1. numeru „Głosu Tyczyna” (1/2020)

Rozwiąż krzyżówkę obrazkową. Hasło utworzą litery z szarych pól.





Pośród bezkresu przestworzy, poza zasięgiem ludzkiego oka, w królewskiej sali koronacyjnej dobiegała końcówka niezwykła uroczystość. Oto Stary Rok zdawał panowanie Nowemu. Jednakże Nowy Rok jakoś opieszale szykował się do tronu, którego miejsce znajdowało się gdzieś tam - na planecie Ziemia. To poprawiał szaty, to obgryzał nerwowo paznokcie, to znów ciężko wzdychał. Stary Ojciec poklepał syna po ramieniu:

- No, mój drogi, najwyższa pora wyruszyć w drogę.

Syn zrobił dwa kroki do przodu, po czym usiadł i oświadczył:

- Nie pójdę, ojczu. Nie mam wystarczająco sił, by zejść do ludzkości.

- O czym też dziecko mówisz? - zdziwił się Stary Rok. - Ja też miałem wiele wątpliwości, a jednak nie zahałem się objąć rządów. Obiecuj mi, proszę, że będziesz dobrym władcą, a wszystko dobrze się ułoży.

- Obiecuję, tato, ale... - z niepewną miną zaczął Nowy.

- Co ale? Co cię dreczy? - dopytywał rodzic.

Nowy Rok spuścił głowę i zaczął opowiadać...

Miałem straszny sen. Śniło mi się, że przyszedłem na ziemię pełen nadziei i zapału, chcąc wszystkim służyć i rozdawać z królewskiego skarbcza, ale nikt mnie o nic nie prosił. Nikt też nie życzył mi pomyślności ani udanego startu, oprócz jednej starszej kobiety mieszkającej na obrzeżach wioski. To na jej prośby zdecydowałem się nie myśleć źle o ludzkości. Rodziłem obfite plony zbóż i ogrodów. Przynosiłem pogodę dla zakochanych, grosik pod główkę niemowlętom, radość dla starszych - chociaż nikt mi za to nie dziękował - poza jednym wyjątkiem - wspomnianej starszki. Wreszcie, pomyślałem, zapewne wiele rzeczy nie rozumiem, ludzkie życie to wieczne troski i problemy. Dlatego zdecydowałem, że przybiorę postać Anioła i będę chodził po domach, zabierając wszystko, co ich gryzie. Może dopiero wtedy, kiedy usunę wszelkie problemy, wówczas ludzie pełni szczęścia dostrzegą moje starania i pochwalą za wspaniałomyślność. Jak bardzo się ludziem! Beztroszcy ludzie szczęśliwość dni zawdzięczali własnym staraniom. Mimo to nie mogłem przestać dobrze czynić, ponieważ obiecywałem sobie, że będę dobrym władcą. Pewnego jednak dnia straciłem resztki wiary w siłę pracy dla dobra ludzi. Zestrzałem się na tyle, że prawie przypominałem cię, ojczu, zgiętego wpół z laską, kroczącego po drogach i drózkach. Wzrok mój niedołączył wypatrzył zza zakrętu leśnej ścieżki renifery św. Mikołaja powracającego do swej siedziby za Kołem Polarnym. Zdziwiło mnie, że w św. Mikołaju nie było radości. Zresztą, z czego miał się cieszyć, gdy nie rozdał ani jednego prezentu.

- Cóż to? - zapytałem go. „Czyżby się ludzie obrazili?” „Trochę tak” - odpowiedział Mikołaj smutno. „Nikt już nie chce drobnych prezentów. Każdy chce duże i cenne”. Jakże to przykre - pomyślałem. Wtem z lasu na drogę wyszedł zmarznięty skrzat.

- A ty co tu robisz? - spytałem krasnala. - Chyba zapomniałeś że to Boże Narodzenie.

- Nie, wręcz przeciwnie - zapewnił gorąco karzełek. - Specjalnie czekałem tych dni, licząc na talerz ciepłej zupy, ale na próżno pukalem do drzwi, na próżno zaglądałem w okna - nikt mnie nie zauważył lub nie chciał zauważyć.

- Tak więc widzisz, ojczu - tu Nowy Rok zrobił przerwę w opowiadaniu snu - wszystkie te doświadczenia utwierdziły mnie w przekonaniu, że nie warto się trudzić dla ludzi, skoro na to nie czekają. Postanowiłem więc czym prędzej uciec z tej ciemnej planety i zapomnieć o niewdzięcznej ludzkości, zabierając za sobą pozostałe kartki z kalendarza. Ale nagle przypomniałem sobie ową kobietę na obrzeżach wioski i zdecydowałem się ją odwiedzić. Jakże ucieszyła się na mój widok i dziękowała mi z całego serca za wszelką dobroć i miłość. Tylko dla niej wytrwałem do końca swego panowania.

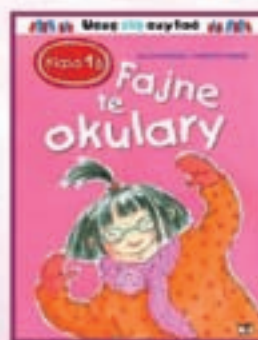
- Widzisz - odrzekł Stary Rok - choćby nikt ci nie dziękował, ty staraj się nikogo nie zawieść.

I nie bój się. Spójrz, ilu ludzi na ciebie czeka. A to już nie sen.

I Nowy Rok niczym pióro łabędzia sfrunął na ziemię w wiwatujące tłumy i sztuczne ognie.



## Kącik Czytelnika





# Święto Patronów w Szkole Podstawowej w Tyczynie



Program słowno-muzyczny pt. „Nasz patron Stanisław Staszic”



Uczniowie prowadzący spotkanie – Zuzanna Rybka i Karol Trzyna



Polonez w wykonaniu uczniów kl. VI d



Laureaci konkursu „Amnesty International” z dyrektorką szkoły Zofią Międlar-Mruk i nauczycielami: Adamem Jańcem i Agnieszką Fudali



Występ młodych artystów



# Szopki bożonarodzeniowe w kościołach gminy Tyczyn



Sanktuarium MB w Borku Starym



Kościół parafialny w Borku Starym



Kościół parafialny w Hermanowej



Kościół parafialny w Tyczynie



Kościół parafialny w Kielnarowej